

**GENERALITAT
VALENCIANA**

**Estratègia per a la Lluita contra el Tràfic
de Dones i Xiquetes amb finalitats d'Explotació Sexual
en la Comunitat Valenciana**

2026-2027

**Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
Vicepresidència Primera i Conselleria de Vivenda, Ocupació, Joventut i Igualtat**

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ	4
MARC NORMATIU	6
DIAGNÒSTIC	16
NECESSITATS DETECTADES	22
ESTRATÈGIA VALENCIANA CONTRA EL TRÀFIC DE DONES I XIQUETES AMB FINALITATS D'EXPLOTACIÓ SEXUAL 2026- 2027	24
MESURES DE L'ESTRATÈGIA VALENCIANA CONTRA EL TRÀFIC DE DONES I XIQUETES AMB FINALITATS D'EXPLOTACIÓ SEXUAL 2026-2027	33
ESTUDI ECONÒMIC	46
QUADRO RESUM	48
ANNEX DE RECURSOS	64
ENLLAÇOS I QR DE RECURSOS	67

INTRODUCCIÓ

El tràfic de sers humans és una inqüestionable **violació dels drets humans**, un fenomen de dimensions preocupants, que constitueix una de les més abusives i sagnants formes de reducció del ser humà a simple mercaderia, que afecta la dignitat, la llibertat i la capacitat de decisió.

El tràfic de sers humans és **la nova esclavitud del segle XXI**. Amb freqüència les víctimes són captades, transportades o allotjades a la força, mitjançant coacció o frau en condicions d'explotació, inclosos l'explotació sexual, el treball o els servicis forçosos, la mendicitat, les activitats delictives o l'extracció d'òrgans.

El tràfic de sers humans amb finalitats d'explotació sexual, especialment de dones i xiquetes, les seues principals víctimes, constitueix un dels vessants més cruels d'este comerç il·lícit. És una manifestació de la situació de desigualtat en la qual es troben les dones i constitueix una **clara expressió de la violència sobre la dona pel mer fet de ser dona**.

El tràfic de dones i xiquetes amb finalitats d'explotació sexual té diverses causes de fons. La pobresa, els conflictes, la desigualtat, la violència de gènere, l'absència d'oportunitats d'ocupació viables o de suport social, les crisis humanitàries, l'apatridia i la discriminació es troben entre els **principals factors que fan que les persones siguen vulnerables al tràfic**, especialment les dones, els menors i els membres de col·lectius marginats.

Encara que no és un fenomen nou, **ha romàs ocult durant anys**, en gran manera per falta de conscienciació, **però en els últims temps s'està revelant** gràcies a la labor realitzada des de les institucions, les instàncies internacionals i des de les associacions i organitzacions no governamentals.

L'article 4 de la Declaració Universal dels Drets Humans assenyala que "ningú estarà sotmés a esclavitud ni servitud; l'esclavitud i el tràfic d'esclaus estan prohibits en totes les seues formes". No obstant això, 70 anys després de l'aprovació d'esta declaració, el tràfic de sers humans amb diferents fins, entre els quals l'explotació sexual, s'ha convertit en un greu problema difícil d'erradicar i, per això, motiu de preocupació per al Govern de la Comunitat Valenciana.

Esta esclavitud, de la qual és molt difícil tindre dades i estadístiques exactes a causa de la mateixa clandestinitat de les activitats que la promouen, és un negoci que mou milers de milions i que està controlat per màfies internacionals. En la gran majoria dels casos el tràfic de persones es destina a l'explotació sexual a través de la prostitució.

MARC NORMATIU

En els últims anys hem assistit a un **ampli desenrotllament normatiu, tant en el pla internacional com en l'àmbit europeu**, en relació amb la regulació del tràfic de persones. Totes les normes amb un interès comú: avançar en la protecció dels drets de les víctimes de tràfic de persones, posant l'accent en la prevenció i persecució del delictes.

MARC INTERNACIONAL

La **Quarta Conferència de les Dones de Nacions Unides, celebrada a Pequín (1995)**, estableix i defineix accions per la igualtat, el desenrotllament i la pau. Adopta un posicionament clar contra totes les formes de violència contra la dona, inclosa la prostitució.

El Protocol de Palerm constitueix el punt de partida en la definició de les polítiques públiques posades en marxa a partir de l'any 2000, en relació amb la lluita contra el tràfic de sers humans, en establir una definició consensuada internacionalment del tràfic de sers humans. Per tràfic de sers humans s'entén *"la captació, el transport, el trasllat, l'acolliment o la recepció de persones, recurrent a l'amenaça o a l'ús de la força o altres formes de coacció, el rapt, el frau, l'engany, l'abús de poder o d'una situació de vulnerabilitat, o l'oferiment o la concessió de pagaments o beneficis per a obtenir el consentiment d'una persona que tinga autoritat sobre una altra, amb finalitats d'explotació. Esta explotació inclourà, com a mínim, l'explotació en la prostitució aliena i altres formes d'explotació sexual, els treballs o servicis forçats, l'esclavitud o les pràctiques anàlogues a l'esclavitud, la servitud o l'extracció d'òrgans"*.

El Protocol de Palerm, partint que el tràfic de persones constitueix una violació dels drets humans, demana un compromís d'actuació centrat en les persones, donant prioritat a un enfocament de protecció i promoció dels drets de les víctimes enfront d'altres objectius.

Seguint amb la labor iniciada l'any 2000 amb el Protocol de Palerm, **l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar en 2010 el Pla d'acció mundial de les Nacions Unides per a combatre el tràfic de persones (Resolució 64/293)**, que indica *"la necessitat d'elaborar un pla d'acció mundial contra el tràfic de persones que, entre altres qüestions, promoga un enfocament basat en els drets humans i que tinga en compte el gènere i l'edat en fer front a tots els factors que contribueixen al fet que les persones siguin vulnerables al tràfic i enfortir la resposta de la justícia penal, la qual cosa és necessària per a previndre el tràfic de persones, protegir les seues víctimes i processar els seus autors"*.

En relació amb el compliment dels objectius del mencionat Pla d'acció mundial, el 8 de novembre de 2013, **l'Assemblea General de les Nacions Unides va adoptar la Resolució 68/108**, sobre la millora de la coordinació d'esforços contra el tràfic de persones. En esta resolució s'atorga especial importància a la sensibilització sobre la situació de les víctimes i la promoció i protecció dels seus drets.

D'altra banda, resulta fonamental la **Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets del Xiquet (1989)** i el Protocol facultatiu de la Convenció sobre els Drets del Xiquet relatiu a la venda de xiquets, la prostitució infantil i la utilització de xiquets en la pornografia (Assemblea General de Nacions Unides, Resolució 54/263 del 25 de maig de 2000, en vigor des del 18 de gener de 2002), que atorga a les víctimes menors de 18 anys una protecció especial, ja que preveu, entre altres aspectes, la irrellevància del consentiment quan la víctima siga menor d'edat. D'acord amb esta regulació, no és necessària la coacció, amenaça o engany per a establir la condició de víctima quan esta siga menor de 18 anys.

En l'àmbit de l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa (OSCE), el Consell Ministerial de Maastricht va aprovar en desembre de 2003 el **Pla d'acció de l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa "Lluitant contra el tràfic de sers humans"**.

Els mandats del pla se centren en la incorporació a la legislació penal dels estats que en són part, inclosa Espanya, d'un tipus penal que sancione el tràfic i la definició de mesures diverses dirigides a la investigació del delictes, l'intercanvi d'informació entre autoritats competents i el suport i la protecció a víctimes i testimonis.

A més dels instruments anteriors, destaquen altres instruments internacionals en l'àmbit de l'erradicació de la violència contra la dona.

En este sentit, la **Convenció sobre l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació contra la Dona (CEDAW), de 18 de desembre de 1979**, en el seu article 6 fa referència a l'obligació dels estats que en són part d'adoptar totes les mesures apropiades, fins i tot de caràcter legislatiu, per a suprimir totes les formes de tràfic de dones i explotació en la prostitució de la dona, i incloure esta realitat entre les formes de discriminació i violència contra les dones.

A partir d'eixe moment, l'Assemblea General de les Nacions Unides ha elaborat diverses declaracions i resolucions relatives al tràfic i l'explotació sexual com una forma de violència contra la dona, i reconeix la indubtable relació entre les desigualtats que patixen les dones i les diferents formes de violència contra les dones.

En este sentit és destacable la **Resolució 1325, del Consell de Seguretat de Nacions Unides, sobre dona, pau i seguretat**, que, junt amb les resolucions 1820, 1888, 1960, 2106, 2122 i 2242 que la complementen, insta els estats a aplicar el criteri de gènere en les situacions de conflictes armats i reconstruccions de pau, prestant especial atenció a la promoció de la lluita contra el tràfic de dones i xiquetes amb finalitats d'explotació sexual.

MARC EUROPEU

En l'àmbit europeu, el **Conveni del Consell d'Europa número 197, de 3 de maig de 2005**, per a l'acció contra el tràfic de sers humans (d'ara en avant Conveni de Varsòvia), ratificat per Espanya el 2 d'abril de 2009 (BOE de 10 d'octubre de 2009), compromet els estats europeus a lluitar contra totes les formes de tràfic de persones, a escala nacional o transnacional, estiguen relacionades amb el crim organitzat o no, així com a afavorir la protecció de totes les possibles víctimes, adultes i menors, proporcionant la protecció prevista pel Conveni amb independència de la forma d'explotació i, en el cas que es desconega l'edat de la víctima i hi haja motius per a pensar que pot ser menor d'edat, considerant-la menor fins que es determine la seua edat.

En este context, un altre aspecte nou, que aporta un avanç important en la lluita contra el tràfic, el constituïx la creació d'un mecanisme independent i imparcial de seguiment de l'aplicació del conveni, pel qual s'establí la formació d'un grup de persones expertes en la lluita contra el tràfic de sers humans (GRETA).

D'altra banda, el **Conveni europeu número 210 sobre la Prevenció i la Lluita contra la Violència cap a les Dones i la Violència Domèstica, firmat a Istanbul l'11 de maig de 2011**, ratificat per Espanya l'11 d'abril de 2014 (BOE de 6 de juny de 2014) i amb entrada en vigor l'1 d'agost de 2014, defineix i criminalitza diverses formes de violència contra les dones, com ara el matrimoni forçós, la mutilació genital femenina, l'assetjament sexual o la violència física i psicològica contra les dones. A l'efecte d'este conveni s'entén la "violència contra les dones" com una violació dels drets humans i una forma de discriminació contra les dones. Este terme designarà tots els actes de violència basats en el gènere que impliquen o poden implicar per a les dones danys o sofriments de naturalesa física, sexual, psicològica o econòmica, incloses les amenaces de realitzar estos actes, la coacció o la privació arbitrària de llibertat, en la vida pública o privada.

El **Conveni d'Istanbul** és el primer legalment vinculant en el món que crea un marc legal per a previndre la violència exercida contra les dones, protegir les víctimes i garantir que els abusos no queden impunes.

Amb caràcter complementari, és destacable el **Conveni del Consell d'Europa per a la protecció dels xiquets contra l'explotació i l'abús sexual (BOE de 12 de novembre de 2010)**, que, establint com a nucli central la protecció del menor, incorpora mesures dirigides a la prevenció de delictes sexuals contra menors, la persecució penal dels seus autors i la protecció de les víctimes infantils d'estos delictes, entre els quals es troba el reclutament per a la prostitució infantil.

Amb la finalitat d'abordar els canvis de tendències en l'àmbit del tràfic de sers humans, així com les deficiències detectades per la Comissió, i continuar intensificant els esforços contra este delicte, es va aprovar la Directiva (UE) 2024/1712, del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de juny de 2024, per la qual es modifica la Directiva 2011/36/UE relativa a la prevenció i lluita contra el tràfic de sers humans i a la protecció de les víctimes per a adaptar el marc jurídic penal a les infraccions relacionades amb el tràfic de sers humans que es cometen en interès de persones jurídiques, al sistema de recopilació de dades, a la cooperació i la coordinació a escala de la Unió i nacional, i als sistemes nacionals destinats a la detecció i identificació primerenques de víctimes de tràfic de sers humans, l'assistència especialitzada i el suport a estes.

El 14 d'abril de 2021, la **Comissió Europea** va publicar la seua nova **Estratègia de lluita contra el tràfic de sers humans** per al període 2021–2026, que s'enfoca en la **prevenció del delicte**, en la **persecució dels traficants**, i la seua posada a la disposició de la justícia, i en la **protecció i apoderament de les víctimes** de tràfic.

L'estratègia preveu una sèrie de **mesures per a reduir la demanda de béns i servicis que siguen fruit de tràfic de persones** –i que l'alimenten d'esta manera– per a **trencar el model de negoci del tràfic**, per a protegir, assistir i empoderar les víctimes, així com per a promoure la cooperació internacional.

MARC NACIONAL

A escala nacional, **la ratificació per Espanya dels diferents convenis i acords internacionals ha suposat la modificació del marc legislatiu i de les polítiques públiques dirigides a la lluita contra el tràfic de sers humans**. Així, en els últims anys, s'han produït importants avanços dirigits tant a reforçar la persecució i sanció del delicte com a garantir la protecció i assistència a les víctimes.

Des del punt de vista de la persecució del delicte de tràfic de sers humans i dels delictes relacionats amb l'explotació sexual i la prostitució, s'han operat diverses reformes en la legislació espanyola.

En relació amb la tipificació del delicte de tràfic de sers humans, en la legislació espanyola és la **Llei orgànica 5/2010, de 22 de juny**, la que incorpora de manera exacta les pretensions del Conveni de Varsòvia i complix amb les previsions de la Directiva 2011/36/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 5 d'abril de 2011, amb anterioritat a la seua aprovació, perquè incorpora en l'article 177 bis del Codi Penal una definició del delicte de tràfic de sers humans.

A més d'una definició rigorosa del delicte de tràfic en les seues diverses formes, el Codi Penal va arreplegar en 2010 les modalitats agreujades derivades de la concurrència d'una situació de greu perill per a la víctima, ànim de lucre, presència de víctimes menors o especialment vulnerables, pertinença dels autors a organitzacions o associacions criminals, o quan estos són autoritats o agents de l'autoritat o funcionaris públics. Igualment, queda reflectit el principi de no-persecució de les víctimes de tràfic pels delictes que hagen pogut cometre en la situació d'explotació patida.

Als avanços realitzats per la Llei orgànica 5/2010, de 22 de juny, se suma la **Llei orgànica 1/2015, de 30 de març, per la qual es modifica la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal**. En concret, l'article 177 bis incorpora, entre els fets constitutius de tràfic, l'intercanvi o transferència de control sobre les persones; entre les formes de comissió del delicte, l'entrega o recepció de pagaments o beneficis per a obtindre el consentiment de la persona que controla la víctima, i entre les finalitats, l'explotació perquè les víctimes cometen actes delictius per als explotadors i la celebració de matrimonis forçats. Així mateix, es delimita el concepte de vulnerabilitat, conformement al text de la directiva europea.

Resulten destacables, a més, en relació amb la persecució del delictes de tràfic de sers humans, **altres modificacions introduïdes per la Llei orgànica 1/2015, de 30 de març**, per a reforçar la protecció específica que actualment dispensa el Codi Penal a les víctimes de tràfic de sers humans, en què destaca el següent:

- La regulació del decomís dels efectes, béns, instruments i guanys procedents d'activitats delictives, estenent la regulació del decomís ampliat a altres supòsits en els quals és freqüent que es produïska una activitat delictiva sostinguda en el temps

de la qual puguen derivar importants beneficis econòmics, entre els quals es troba el tràfic de sers humans.

- La modificació de l'article 89.9 del Codi Penal per a exceptuar el delictes de tràfic de sers humans de la regla general que establix la possibilitat de substituir les penes de presó de més d'un any imposades a ciutadans estrangers per l'expulsió del territori nacional. D'esta manera s'evita que els ciutadans estrangers condemnats pel delictes de tràfic de sers humans tornen a iniciar l'activitat delictiva en el país d'origen.

- La revisió de l'article 57 del Codi Penal permet imposar, en el cas de comissió del delictes de tràfic de sers humans, les prohibicions de l'article 48 (penes privatives de drets: la privació del dret a residir en determinats llocs, la prohibició d'aproximar-se a la víctima i la prohibició de comunicar-se amb la víctima).

- La incorporació del tràfic de sers humans entre els delictes arreplegats en el paràgraf segon de l'article 132.1 del Codi Penal, relatiu a l'inici del còmput del termini per a la prescripció dels delictes quan la víctima siga menor d'edat, de manera que este còmput s'inicie una vegada complida la majoria d'edat.

- Incorpora el gènere com a motiu de discriminació en l'agregant de comissió del delictes, que es regula en la circumstància 4a de l'article 22.

- D'altra banda, en relació amb les finalitats del tràfic, cal destacar dos novetats incorporades amb motiu de l'última reforma del Codi Penal:

- La tipificació, en l'article 172 bis del Codi Penal, d'un nou delictes de matrimoni forçat, que la mateixa Directiva 2011/36/UE, de 5 d'abril, indica que puga considerar-se una forma d'explotació de les persones.

- La modificació de l'article 187, a fi d'afavorir un augment de l'eficàcia en la persecució a qui es lucre de l'explotació de la prostitució aliena. D'acord amb la nova redacció, es garantix la sanció al lucre de la prostitució aliena quan es duga a terme a través de determinades conductes que evidencien una situació d'explotació.

La modificació normativa següent la va introduir la **Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, que va modificar l'apartat 1 de l'article 177 bis del Codi Penal**, afegint més finalitats al tràfic de sers humans, com ara la imposició de treball o de servicis forçats; l'esclavitud o pràctiques similars a l'esclavitud, a la servitud o a la mendicitat; l'explotació sexual, i inclou la pornografia i l'extracció dels seus òrgans corporals.

Finalment, **l'última modificació del Codi Penal es va produir amb la Llei orgànica 13/2022, de 20 de desembre de 2022**, que afegix una pena superior en grau quan la víctima siga una persona la situació de vulnerabilitat de la qual haja sigut originada o agregada pel desplaçament derivat d'un conflicte armat o una catàstrofe humanitària.

En relació amb la protecció a les víctimes de tràfic de sers humans, la legislació espanyola ha incorporat també importants modificacions; destaca especialment la introducció, en la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social, de l'article 59 bis, que va suposar un clar avanç en la protecció de les víctimes més vulnerables, les víctimes estrangeres en situació administrativa irregular. Esta reforma garantix l'accés de les víctimes de tràfic de sers humans a l'assistència integral, independentment de la

seua situació administrativa, regulant la concessió d'un període de restabliment i reflexió, que permet a les víctimes estrangeres que es troben en situació irregular allunyar-se de la influència dels traficants, iniciar el procés de recuperació i prendre una decisió sobre la cooperació amb les autoritats competents per a la investigació del delictes, tal com exigeix l'article 13 del Conveni de Varsòvia.

Així, des del moment en què s'inicia el procés d'identificació d'una possible víctima de tràfic, se la protegeix de l'aplicació de mesures sancionadores derivades de la seua situació irregular al país i se li autoritza, en cas d'acceptació del període de restabliment i reflexió, l'estada temporal en el país, cosa que comporta la garantia d'accés a mesures d'assistència integral, seguretat i protecció.

Esta regulació ha sigut desenrotllada en el Reglament de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, aprovat pel Reial decret 557/2011, de 20 d'abril, que, en els seus articles 140 al 146 estableix previsions concretes en el desenrotllament de l'article 59 bis de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener; garanteix l'accés de les víctimes als recursos d'assistència i protecció, i assenyalava a les autoritats responsables de la identificació de possibles víctimes la concessió del període de restabliment i reflexió i de l'exempció de responsabilitat, i l'obtenció d'un permís de residència i treball per circumstàncies excepcionals.

En tot cas, el Reglament de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, preveu, en el seu article 143.1, la possibilitat que el delegat o subdelegat del govern competent pugui determinar d'ofici l'exempció de responsabilitat de la víctima en atenció a la seua situació personal, la qual cosa permet a esta presentar una sol·licitud d'autorització de residència i treball per circumstàncies excepcionals.

El Reglament de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, ha resultat molt important en l'articulació dels mecanismes de coordinació i comunicació entre els diferents actors implicats en els processos de detecció, identificació, assistència i protecció a les víctimes de tràfic, perquè el seu article 140 va impulsar l'adopció d'un protocol marc per a la protecció de les víctimes de tràfic de sers humans en el qual s'establixen les bases de la coordinació i actuació de les institucions i administracions amb competències en la matèria, així com en l'àmbit i la forma de participació de les organitzacions amb experiència acreditada en l'acolliment i/o protecció de les víctimes de tràfic de sers humans, que despleguen programes finançats per les administracions públiques per a l'assistència i protecció d'estes.

Després de la seua aprovació, el protocol marc ha vist desplegadas algunes de les seues previsions per a garantir la coordinació entre els diferents actors implicats en el procés de detecció, identificació, assistència i protecció a possibles víctimes de tràfic de sers humans. Així, davant l'existència d'indicis de tràfic en els procediments de sol·licitud de protecció internacional, s'ha articulat un procediment en el qual l'Oficina d'Asil i Refugi ho posa en coneixement de la Comissaria General d'Estrangeria i Fronteres, sense perjudi de la tramitació de la sol·licitud de protecció internacional.

En relació amb els menors, **la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, conté disposicions específiques relatives a l'assistència i protecció de víctimes de tràfic estrangeres menors d'edat**, i estableix que les actuacions realitzades en estos supòsits vetllaran en tot moment per la preservació de l'interés superior del menor.

A més, en compliment del que es disposa en l'article 190.2 del Reglament de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, les persones titulars dels ministeris de Justícia, Ocupació i Seguretat Social, Sanitat, Servicis Socials i Igualtat; la Fiscalia General de l'Estat; el secretari d'Estat de Seguretat del Ministeri d'Interior, i el subsecretari del Ministeri d'Afers Exteriors i de Cooperació van subscriure, el 22 de juliol de 2014, el Protocol marc sobre determinades actuacions en relació amb els menors estrangers no acompanyats (d'ara en avant, Protocol MENA), publicat en el BOE el 16 d'octubre de 2014. La seua finalitat és coordinar la intervenció de totes les institucions i administracions afectades, des de la localització del menor, o suposat menor, fins a la seua identificació, la determinació de la seua edat, la posada a la disposició de l'entitat pública de protecció de menors i la documentació.

En l'apartat segon del Protocol MENA, dedicat als menors estrangers en situació de risc, es preveu l'aplicació de les seues disposicions en matèria de prevenció de tràfic de sers humans a tots els menors estrangers qualsevol que siga la seua condició.

Pel que fa a l'assistència jurídica, ha de destacar-se l'aprovació del **Reial decret llei 3/2013, de 22 de febrer**, pel qual es modifica el règim de taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i el sistema d'assistència jurídica gratuïta, que ha suposat un important avanç en la protecció i assistència a les víctimes de tràfic de sers humans, perquè reconeix el dret a l'assistència jurídica gratuïta de les víctimes de violència de gènere i de tràfic en tots els processos judicials i administratius derivats de la seua condició de víctima, independentment dels recursos de què disposen. Este dret es reconeix a totes les víctimes de tràfic de sers humans amb independència del seu origen o situació administrativa, de conformitat amb el que es disposa en l'article 22 de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, que reconeix el dret de les persones estrangeres que es troben a Espanya a l'assistència jurídica gratuïta en els processos en què siguen part, en les mateixes condicions que els ciutadans espanyols.

D'altra banda, la **Llei 4/2015, de 17 d'abril, de l'Estatut de la Víctima del Delicte**, constitueix un catàleg general dels drets, processals i extraprocessals, de totes les víctimes de delictes, que atorga una resposta jurídica i social a les víctimes i els seus familiars i preveu, a més, una atenció específica cap a les víctimes més vulnerables, com ho són les víctimes de tràfic i les víctimes menors d'edat.

En concret, les necessitats de protecció de les víctimes de tràfic de sers humans seran tingudes en compte en l'avaluació individual de les víctimes per a determinar les seues necessitats especials de protecció, i quines mesures han de ser adoptades, la qual cosa es tradueix en l'accés a mesures de protecció específiques destinades a evitar la seua victimització secundària durant les fases d'instrucció i d'enjudiciament.

Després de la seua modificació per la **Llei orgànica 10/2022, de 6 de setembre**, de garantia integral de la llibertat sexual, estableix que la presa de declaració a les víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual es realitzarà per una persona del mateix sexe que la víctima.

La mencionada Llei orgànica 10/2022, de 6 de setembre, inclou el tràfic amb finalitats d'explotació sexual en el seu àmbit d'aplicació i preveu l'establiment de mesures i campanyes de prevenció, conscienciació i promoció de la denúncia, així com protocols d'actuació que permeten la seua detecció i l'atenció. A més, estableix que es realitzaran campanyes de conscienciació i sensibilització dirigides específicament a hòmens, adolescents i xiquets per a erradicar els prejudis basats en rols estereotipats de gènere. Pretén contribuir activament a la prevenció de totes les formes de violència, així com campanyes de conscienciació i sensibilització destinades a desincentivar la demanda de tota mena de servicis vinculats amb l'explotació sexual. La mencionada Llei orgànica estableix que el dret de les víctimes a l'assistència integral, en el cas de xiquetes i xiquets víctimes de violències sexuals i de víctimes de tràfic i explotació sexual, inclourà l'atenció especialitzada i accessible, els servicis de la qual comprenen, almenys, assistència psicològica, atenció jurídica i assessorament social en el seu propi idioma. Finalment, regula els fons per a la reparació a les víctimes i estableix que podran destinar-se a finançar les ajudes previstes en la mateixa Llei orgànica, així com mesures d'inserció laboral i foment de l'autonomia econòmica, dirigides prioritàriament a les víctimes d'explotació sexual i tràfic amb fins d'explotació sexual, en coordinació amb les comunitats autònomes i les entitats locals.

També amb l'objectiu de millorar els mecanismes de protecció de les víctimes de tràfic de sers humans, la **Llei orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència** i la **Llei 26/2015, de 28 de juliol**, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència, milloren l'atenció i la protecció dels fills i filles de les dones víctimes de la violència de gènere, així com de les menors víctimes d'altres formes de violència sobre la dona.

En concret, destaca la inclusió, per primera vegada, entre els principis rectors de l'actuació dels

poders públics en relació amb els menors, la protecció d'estos contra tota forma de violència, inclòs el tràfic de sers humans.

Així mateix, s'especifiquen per primera vegada quines són les actuacions que han de desenrotllar els poders públics en relació amb les diferents formes de violència: sensibilització, prevenció, detecció, notificació, assistència i protecció de qualsevol forma de violència contra la infància i l'adolescència mitjançant procediments que assegurin la coordinació i la col·laboració entre les diferents administracions, entitats col·laboradores i servicis competents, tant públics com privats, per a garantir una actuació integral.

A més, es regulen aspectes que milloren específicament la protecció de les víctimes de tràfic de sers humans menors d'edat; destaquen els següents:

- S'arregla el dret dels menors estrangers que es troben a Espanya a l'educació, assistència sanitària i servicis i prestacions socials bàsiques, en les mateixes condicions que els menors espanyols, i s'assenyala que les administracions públiques vetllaran pels grups especialment vulnerables, com els menors que siguen víctimes de tràfic de sers humans.
- S'establix que, quan no pugua ser establida la majoria d'edat d'una persona, serà considerada menor d'edat a l'efecte del que es preveu en esta llei, mentres es determina la seua edat.
- Es preveu que per l'entitat pública corresponent es pugua assumir la tutela d'una persona menor, per ministeri de la llei, que es troba en situació de desemparament, quan siga identificada com a víctima de tràfic de sers humans i hi haja un conflicte d'interessos amb els progenitors, tutors i guardadors.
- S'establix com a requisit per a l'accés i l'exercici a les professions, oficis i activitats que impliquen contacte habitual amb menors el fet de no haver sigut condemnat per sentència ferma entre altres delictes, pels relatius a la prostitució i a l'explotació sexual i corrupció de menors, així com pel de tràfic de sers humans.

A més del que s'ha dit anteriorment, estes lleis milloren la protecció que l'ordenament jurídic espanyol procura a les víctimes de tràfic de sers humans amb independència de l'edat en els aspectes següents:

- Ampliació de la duració mínima del període de restabliment i reflexió, que passa de 30 a 90 dies, durant el qual la víctima pot decidir si vol cooperar amb les autoritats en la investigació del delicte i, si és el cas, en el procés penal, segons el que es preveu en l'apartat 2 de l'article 59 bis de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social.
- Bonificacions per a les empreses que contracten víctimes de tràfic de sers humans: modifica la Llei 43/2006, de 29 de desembre, per a la millora del creixement i de l'ocupació, perquè els ocupadors que contracten víctimes identificades que hagen obtingut l'autorització de residència i treball per circumstàncies excepcionals tinguen dret, des de la data de subscripció del contracte, a una bonificació mensual de la quota empresarial a la Seguretat Social, o, si és el cas, pel seu equivalent diari, per treballador contractat de 125 euros/mes (1.500 euros/any) durant 2 anys.

En el cas que se subscriguen contractes temporals amb estes persones, es tindrà dret a una bonificació mensual de la quota empresarial a la Seguretat Social o, si és el cas, pel seu equivalent diari, per treballador contractat de 50 euros/mes (600 euros/any), durant tota la vigència del contracte.

Paral·lelament a les reformes normatives mencionades, en relació amb la persecució del delicte i l'accés de totes les víctimes als recursos d'assistència i protecció, el tràfic de sers humans s'ha anat incorporant a altres normes modificant el panorama legislatiu espanyol, amb la finalitat d'adaptar-lo als compromisos assumits en el pla internacional i donar la màxima cobertura a les víctimes.

En este sentit, a més de la normativa relativa a l'assistència jurídica gratuïta, destaquen les normes següents:

En matèria de protecció internacional, la **Llei 12/2009, de 30 d'octubre, reguladora del dret d'asil i de la protecció subsidiària**, arreplega entre els motius per a l'obtenció de protecció internacional la persecució per raons de gènere i orientació sexual.

- D'altra banda, preveu en el seu article 46 el tràfic de sers humans entre les situacions de vulnerabilitat en què poden trobar-se les persones sol·licitants o beneficiàries de protecció internacional, i estableix per a estos supòsits la necessitat d'atorgar un tractament diferenciat a les persones que efectuen estes sol·licituds¹.

- En matèria d'assistència sanitària, el Reial decret 576/2013, de 26 de juliol, pel qual s'establixen els requisits bàsics del conveni especial de prestació d'assistència sanitària a persones que no tinguen la condició d'assegurades ni de beneficiàries del Sistema Nacional de Salut i modifica el Reial decret 1192/2012, de 3 d'agost, pel qual es regula la condició d'assegurat i de beneficiari a l'efecte de l'assistència sanitària a Espanya, amb càrrec a fons públics, a través del Sistema Nacional de Salut.

La seua disposició addicional quinta regula la prestació d'assistència per a víctimes de tràfic de sers humans en període de restabliment i reflexió en els termes següents: "l'assistència sanitària amb l'extensió prevista en la cartera comuna bàsica de servicis assistencials del Sistema Nacional de Salut regulada en l'article 8 bis de la Llei 16/2003, de 28 de maig".

A més, en la pràctica, per a garantir l'assistència sanitària a les víctimes de tràfic des del moment de la seua identificació, la Secretaria General de Sanitat ha traslladat a totes les comunitats autònomes una interpretació comuna, de manera que s'entenga per "víctima de tràfic de sers humans" qualsevol persona física de la qual hi haja indicis raonables que haja sigut objecte de tràfic després d'un procés d'identificació realitzat per les corresponents autoritats policials, utilitzant per a acreditar-ho l'acta d'informació general a possibles víctimes de tràfic de sers humans.

En l'àmbit de la política espanyola de cooperació per al desenrotllament, el tràfic i l'explotació sexual s'han previst en el VI Pla director 2024–2027 per la igualtat de gènere i l'apoderament de dones i xiquetes com una àrea de treball transversal i sectorial; són àrees especials de treball l'accés als servicis i drets sexuals i reproductius, la prevenció, mitigació i resposta a totes les formes de violència de gènere, inclòs el tràfic, la mutilació genital femenina, el matrimoni primerenc forçat, l'explotació i l'abús sexual (PSEA), i l'apoderament de les dones i les organitzacions locals de dones en la resposta i arquitectura humanitària, inclòs l'apoderament econòmic. A més, preveu el foment de la implementació de la Resolució 1325 – Agenda dones, pau i seguretat en contextos humanitaris.

Finalment, el Pla estratègic nacional contra el tràfic i l'explotació de sers humans 2021/2023 té com a objectiu estratègic garantir l'adequada protecció, assistència i recuperació de les víctimes del tràfic i explotació de sers humans alhora que es pretén neutralitzar l'amenaça que suposa la criminalitat organitzada i greu que opera en estos àmbits. Pretén dotar de més eficàcia i operativitat les diferents mesures que ja estan en execució per a previndre i perseguir el tràfic de sers humans i, d'altra banda, impulsar noves actuacions que cobrisquen els espais que han sigut abordats en menor mesura o per als quals encara no s'han definit accions concretes ni s'han atribuït competències als poders públics.

---

¹ Article 46. Règim general de protecció.

1. En el marc de la present llei, i en els termes en què es desplegue reglamentàriament, es tindrà en compte la situació específica de les persones sol·licitants o beneficiàries de protecció internacional en situació de vulnerabilitat, com ara menors, menors no acompanyats, persones amb discapacitat, persones d'edat avançada, dones embarassades, famílies monoparentals amb menors d'edat, persones que hagen patit tortures, violacions o altres formes greus de violència psicològica o física o sexual, i víctimes de tràfic de sers humans.

2. Atesa la seua situació d'especial vulnerabilitat, s'adoptaran les mesures necessàries per a donar un tractament diferenciat, quan calga, a les sol·licituds de protecció internacional que efectuen les persones a les quals es referix l'apartat anterior. Així mateix, es donarà un tractament específic a les que, per les seues característiques personals, puguen haver sigut objecte de persecució per diversos dels motius previstos en la present llei.

3. Per raons humanitàries distintes de les assenyalades en l'estatut de protecció subsidiària, es podrà autoritzar la permanència de la persona sol·licitant de protecció internacional a Espanya en els termes previstos per la normativa vigent en matèria d'estrangeria i immigració.

La Comunitat Valenciana va fer un nou pas per a previndre i combatre la violència sobre la dona des d'una perspectiva integral, atenent totes les possibles formes en les quals es manifesta esta violència. En este sentit, **la Llei 7/2012, de 23 de novembre, integral contra la violència sobre la dona en l'àmbit de la Comunitat Valenciana** supera la visió restrictiva que moltes vegades identifica la violència sobre la dona únicament amb la violència de gènere i/o la violència en l'àmbit familiar o domèstic. La llei valenciana atorga rellevància a altres supòsits intolerables que també donen forma a la violència sobre la dona, com ho són la mutilació genital femenina, el matrimoni forçat, l'assetjament sexual, les agressions i abusos sexuals contra les dones, el tràfic de dones amb finalitats d'explotació sexual o la inducció a la prostitució.

Concretament, l'article 3 en l'apartat 6 assenyalava com a manifestacions de la violència sobre la dona el trànsit de dones i xiquetes i ho definix com a "la captació, el transport, el trasllat, l'acolliment o la recepció de dones, recurrent a l'amenaça o a l'ús de la força o altres formes de coacció, amb finalitats d'explotació sexual, així com la imposició, mitjançant la força o amb intimidació, de relacions sexuals no consentides i l'abús sexual o qualsevol acte que impedisca a les dones exercir lliurement la seua sexualitat, amb independència que l'agressor tinga relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu amb la víctima o no".

En el mateix sentit, **la Llei 9/2003, de 2 d'abril, per a la igualtat entre dones i hòmens**, en el seu preàmbul destaca que entre les actuacions en l'àmbit social requereixen una especial atenció les referides a la violència de gènere exercida contra les dones com una forma perversa d'exercici del poder, mitjançant l'ús de la força física, psicològica, econòmica, o d'un altre tipus, l'origen de la qual es troba en la desigualtat de les relacions entre dones i hòmens i es manifesta amb la forma de maltractaments, violació, abusos sexuals, assetjament sexual, prostitució i tràfic de dones.

Així mateix, des del marc normatiu autonòmic s'han introduït mesures de protecció per a un col·lectiu especialment vulnerable com és el de la infància i l'adolescència, així, **la Llei 26/2018, de 21 de desembre, de drets i garanties de la infància i l'adolescència de la Comunitat Valenciana** preveu, en el seu article 9, que els poders públics adoptaran les mesures necessàries per a protegir-lo de qualsevol forma de violència, que inclou, entre altres, l'exercida a través de les noves tecnologies, els abusos sexuals, la corrupció, el tràfic de sers humans, la mutilació genital i qualsevol altra forma d'abús, així com els actes d'omissió produïts per les persones que hagen de ser garants de la seua protecció.

També dins del capítol II de la Llei, dedicat a la protecció de la vida i de la integritat física i psíquica dels xiquets, xiquetes i adolescents, l'article 13 estableix que el Consell, a proposta de la conselleria amb competència en matèria de protecció dels drets de la infància i de l'adolescència, acordarà l'exercici de l'acció popular en els procediments penals per tràfic de sers humans, homicidi, lesions o delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual, comesos contra persones menors d'edat, dels que coneguen els òrgans judicials la jurisdicció dels quals no excedisca l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

L'apartat segon del mateix article disposa que l'Administració de la Generalitat durà a terme les actuacions necessàries perquè els xiquets, xiquetes i adolescents que hagen sigut objecte de violència, filles o fills de víctimes de violència de gènere o tràfic de sers humans puguen fer efectius, de manera adaptada a la seua edat, discapacitat i circumstàncies, els drets derivats de la seua condició de víctimes del delictes. En particular, posarà a la disposició de l'Administració de Justícia els mitjans tècnics, tecnològics i humans necessaris i específics per a evitar la victimització secundària.

L'article 14, el qual regula la protecció contra l'explotació sexual, el tràfic de persones menors d'edat i altres formes de violència, assenyalava que la Generalitat adoptarà les mesures administratives i els programes socials necessaris per a previndre i protegir els xiquets, xiquetes i adolescents de qualsevol forma d'explotació de la seua sexualitat, de prostitució i de pornografia infantil; de formes de violència com la mutilació genital i el matrimoni forçat, i per a garantir que no siguen

objecte de cap mena de tràfic, venda o sostracció. Es prestarà particular atenció a la protecció dels qui siguen especialment vulnerables a eixes pràctiques.

A este efecte, es preveu que les administracions públiques despleguen programes d'educació i de prevenció, especialment dirigits als xiquets, xiquetes i adolescents; de formació per a la totalitat de professionals de l'àmbit de la infància i l'adolescència, i de sensibilització per al conjunt de la societat.

D'altra banda, també hi ha un **protocol específic d'intervenció integral amb víctimes de tràfic de sers humans des de les oficines d'assistència a víctimes del delictes de la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública, publicat en gener de 2019**. Es tracta d'una guia d'actuacions de la xarxa d'oficines de la Generalitat d'assistència a les víctimes del delictes i un manual d'actuació específica dirigit a totes les persones víctimes del delictes de tràfic de sers humans, tal com el defineix l'art. 177 bis del nostre vigent Codi

Penal, sense cap discriminació per raó de sexe, nacionalitat, edat o situació administrativa en el cas de víctimes estrangeres, i amb independència del lloc a on haja tingut lloc l'explotació, i tindrà vigència en tot el territori de la Comunitat Valenciana.

Este manual naix de la necessitat i l'impuls normatiu internacional i europeu per a previndre i combatre el tràfic de sers humans, així com oferir un marc de protecció a les víctimes d'este execrable delictes.

El protocol estableix que el tràfic de sers humans amb finalitats d'explotació sexual és una violació molt greu dels drets humans que constituïx una forma moderna d'esclavitud, esta és una realitat d'importants dimensions a Espanya, que utilitza les persones com a mercaderies privant-les dels seus drets fonamentals, i que té com a principals víctimes dones i xiquetes, a les quals afecta de manera desproporcionada, perquè aprofita el context de desigualtat i violència al qual estan subjectes en societats d'origen, a on s'enfronten a constants violacions dels seus drets humans i/o els seus drets econòmics, així com la desigualtat en l'educació, formació o l'àmbit laboral.

DIAGNÒSTIC

LES XIFRES DEL TRÀFIC DE SERS HUMANS AMB FINALITATS D'EXPLOTACIÓ SEXUAL EN LA COMUNITAT VALENCIANA

Parlar de xifres de víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual és una cosa que no es pot fer amb total precisió, a causa de l'ocultació que subjau este greu problema. Sí que es pot partir, en canvi, d'unes dades reals amb les quals es compta.

Les estadístiques corresponents a l'any 2024, que elabora el Centre d'Intel·ligència contra el Terrorisme i el Crim Organitzat-CITCO de la Secretaria d'Estat de Seguretat, amb dades facilitades per les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat, ens indiquen que, en l'àmbit del tràfic i l'exploració sexual, en 2024 es van identificar 648 víctimes de tràfic i exploració sexual (261 de tràfic sexual i 387 d'exploració sexual), la immensa majoria dones (98 %) procedents de Sud-amèrica, entre elles es trobaven 16 menors d'edat. Es van dur a terme 188 operacions policials que van culminar amb la desarticulació de 77 grups i organitzacions criminals, així com la detenció de 525 persones (300 per tràfic i 225 per exploració)².

En la Comunitat Valenciana està en funcionament, mitjançant acords d'**acció concertada**, el Programa Alba. Este recurs forma part de la Xarxa de la Generalitat d'Assistència Social Integral a les Víctimes de Violència sobre la Dona i ofereix itineraris de promoció i acompanyament per a assessorar i promoure l'accés a drets de les **dones víctimes de violència sexual per exploració sexual en contextos de prostitució i/o tràfic**, així com als seus **fills i filles menors que depenguen d'elles**.

El Programa Alba compta amb un **equip multidisciplinari en cada província**, format per 11 professionals en cada una: una coordinadora, tres treballadores socials, dos educadores socials, una psicòloga, una advocada, una integradora social, una auxiliar administrativa i una dona víctima amb formació en mediació que assessora i acompanya l'equip.

L'atenció professional especialitzada té un **caràcter ambulatori** i itinerant i pot ser prestada en **espai físic seu del programa o bé de manera itinerant** quan facilite així la detecció, el contacte i el procés d'intervenció amb les víctimes.

Els **servicis que ofereix** són: atenció social integral, intervenció psicològica, assessorament jurídic, activitats de formació i promoció, allotjament temporal d'emergència, detecció de víctimes de tràfic, itineraris individualitzats d'inserció laboral, unitat mòbil i accions de prevenció i sensibilització.

Les dades evidencien una incorporació progressiva de dones al Programa Alba, l'objecte del qual és **afavorir l'eixida de l'exploració sexual de dones en contextos de prostitució i tràfic**. Els casos d'abandó de la prostitució apunten a una consolidació dels resultats de la intervenció realitzada des del programa, en el qual l'assessorament realitzat a les dones (social, psicològic, jurídic) i l'oferiment de recursos bàsics, com ara allotjament, gestió d'ajudes econòmiques i orientació per a la inserció laboral, possibiliten la seua eixida de la prostitució.

Les **dades del nombre total de dones ateses** des de l'inici del Programa Alba, del 15 d'octubre de 2021 al 31 de desembre de 2025, s'arreglen en la taula següent, desglossades per províncies:

---

² <https://www.interior.gob.es/opencms/export/sites/default/.galleries/galeria-de-prensa/documentos-ymultimedia/balances-e-informes/2024/Resumen-ejecutivo-TSH-EXPLORACION-2024.pdf>

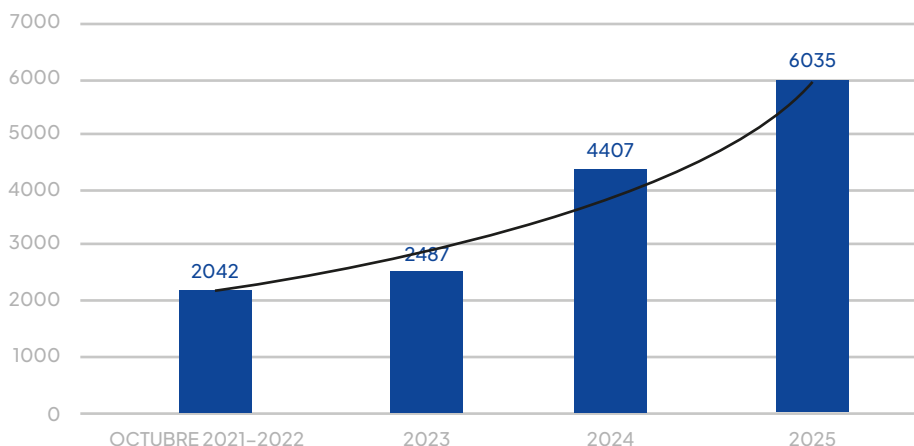
NRE. TOTAL DE DONES ATESES EN EL PROGRAMA ALBA*

	València	Alacant	Castelló	C. Valenciana
octubre 2021-2022	779	759	504	2.042
2023	876	851	760	2.487
2024	1.962	1.507	938	4.407
2025	2.200	996	2.839	6.035

*Les xifres aportades es referixen al total de dones ateses en el període temporal previst, no al nombre d'atencions que cada una d'elles ha rebut.

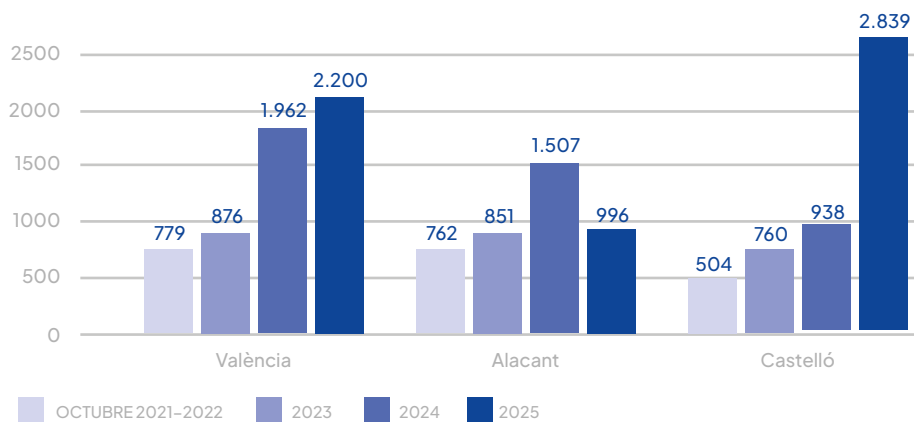
Durant l'any **2025** el Programa ALBA ha atés en la **Comunitat Valenciana** un **total de 6.035 dones**, en **2024 van ser 4.407 dones** i **2.487 en 2023**, per la qual cosa s'observa un increment del **36,9 % respecte a 2024** i un **142,6 % respecte a 2023** de les dones ateses en la Comunitat Valenciana.

NRE. TOTAL DE DONES ATESES EN LA C. VALENCIANA

S'observa un increment significatiu en el nombre total de dones ateses, des d'octubre de 2021 fins a desembre de 2025, en les 3 províncies de la Comunitat Valenciana, tal com pot observar-se en la gràfica següent:

NRE. TOTAL DE DONES ATESES PER PROVÍNCIES

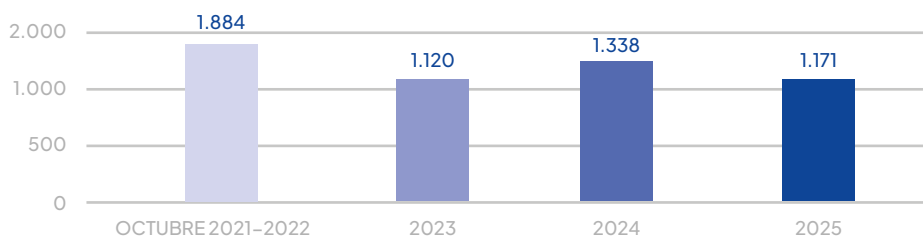

Pel que fa al **nombre total de dones ateses per primera vegada** en el Programa Alba, s'arreglega en la taula següent:

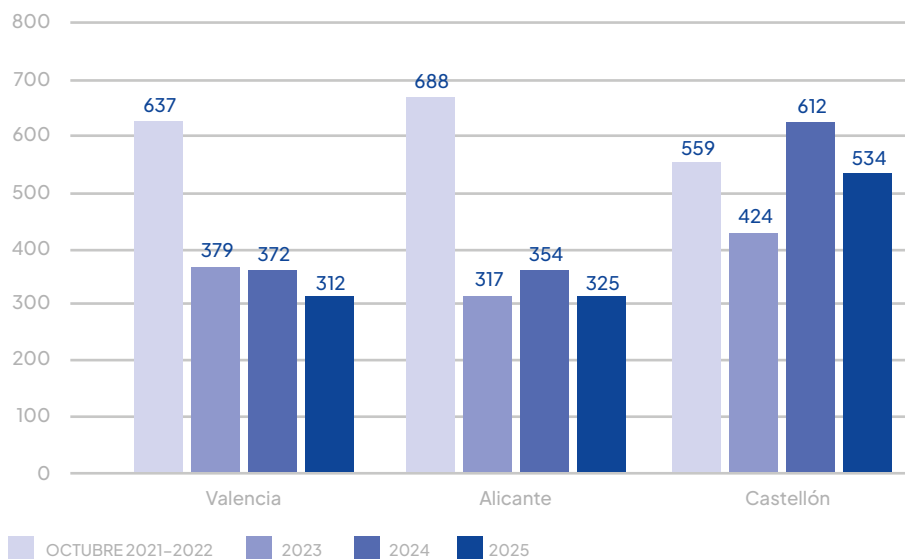
NRE. TOTAL DE DONES ATESES PER PRIMERA VEGADA EN PROGRAMA

	València	Alacant	Castelló	C. Valenciana
octubre 2021-2022	637	688	559	1.884
2023	379	317	424	1.120
2024	372	354	612	1.338
2025	312	325	534	1.171

NRE. TOTAL DE DONES ATESES PER PRIMERA VEGADA EN PROGRAMA ALBA

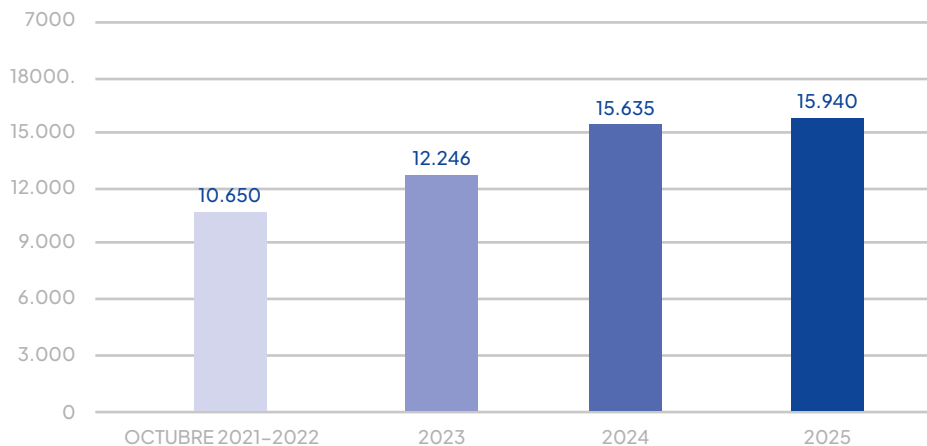
NRE. TOTAL DE DONES ATESES PER PRIMERA VEGADA PER PROVÍNCIES

Quant al **nombre total d'atencions** realitzades per l'equip del Programa Alba, tant en seu com en itinerància s'observa un increment significatiu d'estes. Les atencions poden ser de tipus social, jurídica, psicològica individual, psicològica grupal, de busca d'ocupació, formatives o altres (coordinació i derivació amb entitats del tercer sector, intervencions en àrea sanitària, entre altres).

Els equips d'intervenció van realitzar, tant en seu com en itinerància, l'any **2025** un total de **15.940 atencions**, en **2024** el nombre d'atencions ha sigut de **15.635**, i **12.246** en **2023**, i s'ha observat un increment de l'**1,95 %** en l'últim any i un **30,17 %** en els dos últims anys.

NRE. TOTAL D'ATENCIIONS REALITZADES EN LA C. VALENCIANA

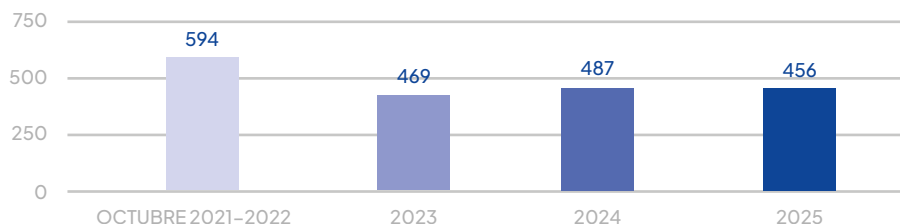

Les atencions individuals inclouen tant el contacte en carrer i medi obert (pisos, clubs, carrer, polígons, carretera) com l'atenció realitzada en la mateixa seu provincial o en ubicacions d'itinerància (a tall d'exemple, locals municipals).

El **tipus d'accions** que s'han desplegat des del programa poden agrupar-se en les categories següents:

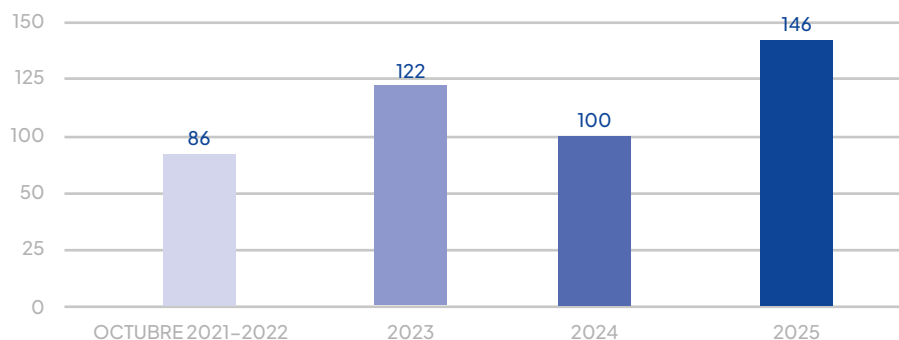
- Contactes amb dones que, sense iniciar encara un procés d'incorporació al Programa Alba, sí que han sigut informades a través de les professionals del programa en entorns oberts (carrers, polígons, clubs...).
- Visites realitzades de prospecció en diferents ubicacions a on s'ha pogut contactar amb dones (pisos, clubs, carrer, carretera...), en les quals se'ls proporciona material profilàctic i d'higiene.
- S'han iniciat **plans d'atenció individualitzada** vinculats al compromís exprés per la dona de ser atesa des del programa. El nombre total de PAI realitzats es mostra en el gràfic següent:

NRE. TOTAL DE PAI REALITZADES EN LA C. VALENCIANA

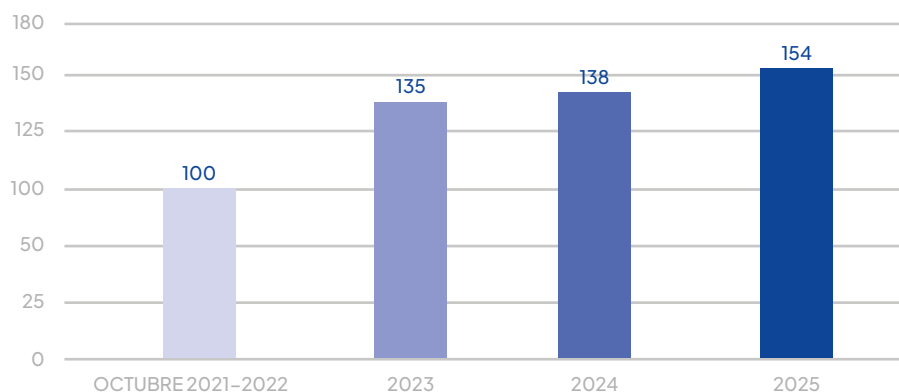
• En l'àrea laboral, s'han iniciat **itineraris personalitzats d'inserció laboral (IPIL)**. Les dades relatives al nombre total d'IPIL iniciats són les següents:

NRE. TOTAL D'IPIL INICIATS EN LA C. VALENCIANA

• Les tècniques del Programa Alba són les responsables de l'elaboració de l'informe de valoració necessari per a sol·licitar l'**acreditació administrativa de la condició de víctima de tràfic de sers humans i/o explotació sexual**. Des d'octubre de 2021 fins a desembre de 2025 han emés el següent nombre d'informes favorables:

NRE. D'ACREDITACIONS DE VÍCTIMES DE TRÀFIC DE SERS HUMANS I/O EXPLOTACIÓ SEXUAL

• S'ha facilitat **allotjament alternatiu** a dones i als fills/filles menors a càrrec seu. Els ingressos s'han realitzat en diverses ubicacions, segons disponibilitat, i este allotjament és subsidiari en pensió o hostel. La xarxa de recursos residencials de la Generalitat és la que ha cobert principalment estes necessitats d'allotjament. Concretament disposa de dos vivendes per a dones víctimes de tràfic i prostitució situades a València i Alacant.

• S'han tramitat sol·licituds d'ajudes per a les dones ateses, principalment per a la renda valenciana d'inclusió i per a l'ingrés mínim vital.

Una de les particularitats que aporta el Programa Alba és la itinerància del seu servei. Esta itinerància permet fer arribar les atencions que des del programa es brinden a tots els municipis de la província i, d'esta manera, a totes les dones que ho necessiten. Així mateix, la realització d'eixides al medi obert per tota la província permet arribar a entorns rurals a on fins ara ha resultat més complex accedir.

La implementació d'estes mesures a través del Programa Alba ha suposat una inversió de:

PERÍODE ACCIÓ CONCERTADA	15.07.2021 a 31.12.2021	01.01.2022 a 31.08.23	01.09.2023 a 31.08.25
PRESSUPOST	484.817,89 €	1.048.559,76 €	2.648.212,56 €

La posada en marxa de l'Estratègia valenciana per a la lluita contra el tràfic de dones i xiquetes amb finalitats d'explotació sexual en la Comunitat Valenciana comporta un augment del 35,84 % del pressupost per als exercicis 2025 a 2027, i es consigna una inversió per a este període de 3.597.539,76 euros.

NECESSITATS DETECTADES

En relació amb l'erradicació del tràfic amb finalitats d'explotació sexual en la Comunitat Valenciana, s'han detectat les necessitats següents:

- Realització d'estudis recents amb un enfocament territorial sobre el tràfic amb finalitats d'explotació sexual en la Comunitat Valenciana.

Sistemes d'arregla i anàlisi de dades unificades entre administracions i entitats socials.

- Formació especialitzada del personal de primera línia (forces i cossos de seguretat, personal sanitari, servicis socials, inspecció laboral...).
- Realització de protocols homogenis i coordinats d'identificació proactiva en tots els municipis i capitals de províncies.
- Identificació de víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual en contextos de prostitució, migració irregular, acolliment humanitari o explotació laboral.
- Existència d'un nombre més gran de recursos específics i especialitzats en l'atenció a víctimes de tràfic (psicològica, jurídica, social, sanitària).
- Existència d'un nombre més gran de recursos residencials segurs per a dones víctimes i les seues filles o fills.
- Accés efectiu a drets.
- Més coordinació entre les diferents administracions públiques.
- Consolidació i ampliació de taules de coordinació territorial i interinstitucional.
- Mecanismes estables de col·laboració amb les organitzacions socials i les entitats del tercer sector especialitzades.
- Campanyes de sensibilització i prevenció sostingudes en el temps que desmunten mites sobre la prostitució i el tràfic, consciencien sobre el paper de la demanda (clients) i previnguen la captació de dones jòvens, migrants o en situació de vulnerabilitat, tenint en compte l'ús de les noves tecnologies.
- Realització de més accions, i més contundents, dirigides a l'àmbit educatiu i juvenil en matèria de prevenció i sensibilització.
- Incorporació d'un enfocament de drets humans.
- Enfortir la formació i sensibilització d'operadors jurídics (jutges, fiscals, advocats) sobre tràfic amb finalitats d'explotació sexual.
- La necessitat d'abordar les situacions de més vulnerabilitat, amb especial atenció al sexe i l'edat, l'origen i la situació econòmica i l'orientació sexual i identitat i/o expressió de gènere de les víctimes; en particular, es posa de manifest la importància d'establir mecanismes i ferramentes per a la detecció, identificació i correcta derivació de les víctimes menors d'edat, així com mesures per a garantir la coordinació entre les institucions públiques i privades, a escala estatal i autonòmica en relació a l'atenció i protecció de les víctimes i per a garantir la seua mobilitat.
- La millora de l'assistència i protecció a les víctimes a través de la revisió dels procediments, de manera que la víctima es convertisca en l'element central.

ESTRATÈGIA VALENCIANA CONTRA EL TRÀFIC DE DONES I XIQUETES AMB FINALITATS D'EXPLOTACIÓ SEXUAL 2026-2027

El tràfic de sers humans amb finalitats d'explotació sexual és **una de les manifestacions més greus de la violència estructural i la vulneració dels drets humans**, especialment de dones i xiquetes. Este delicte, que afecta de manera desproporcionada **persones en situació de vulnerabilitat**, implica la cosificació i mercantilització de cossos, sustentada en un sistema de desigualtat i en la demanda persistent d'explotació sexual. En la Comunitat Valenciana, com en altres regions de l'Estat, **este fenomen es manté en gran manera ocult**, la qual cosa en dificulta la detecció, persecució i erradicació. Hi ha recursos i entitats compromeses amb l'atenció a les víctimes, però **hi ha encara importants desafiaments en matèria de prevenció, identificació, protecció integral, coordinació institucional i conscienciació social**. Des de la perspectiva dels drets humans i d'acord amb els compromisos internacionals, estatals i autonòmics, **la Generalitat Valenciana assumix la responsabilitat d'impulsar una resposta integral i sostinguda enfront d'esta forma de violència**.

L'**Estratègia valenciana** contra el tràfic de dones i xiquetes amb finalitats d'explotació sexual **naix amb una voluntat ferma de reforçar l'actuació pública en este àmbit**, consolidar un model d'atenció **centrat en les víctimes**, amb **tolerància zero cap a l'explotació sexual** i que avance en l'erradicació de les causes estructurals que la perpetuen.

L'abordatge, d'una manera estratègica, del problema del tràfic de dones i xiquetes amb finalitats d'explotació sexual requerix la participació dels organismes, les institucions i les entitats que intervinguen en la lluita contra esta forma de violència sobre la dona.

D'esta manera, **el paper de la societat valenciana**, a través de les organitzacions que treballen específicament en esta matèria, **resulta fonamental** per ser, en moltes de les ocasions, el primer contacte amb la víctima. Per tot això, és necessari **situar la víctima en el centre de les accions** que es pretenguen dur a terme, tant en la planificació o programació de polítiques públiques, com en la protecció, prevenció i sensibilització i persecució del delicte.

Només mitjançant una **acció coordinada, sostenible i amb voluntat política** és possible garantir la prevenció eficaç, la protecció real de les víctimes, la persecució dels responsables i, en definitiva, la transformació de les estructures que fan possible el tràfic.

ENTITATS PARTICIPANTS

Esta estratègia es desenrotlla després d'un període de consultes amb diferents actors vinculats amb la problemàtica, i és el resultat del diàleg i les consultes amb organitzacions especialitzades:

Alanna:

L'associació ALANNA és una entitat sense ànim de lucre creada l'any 2002, amb l'objectiu primordial d'aconseguir una societat igualitària i la inclusió de dones en situació de greu vulnerabilitat.

Està integrada per professionals, majoritàriament dones formades en intervenció social i amb inquietuds per la inclusió social de les dones més vulnerables de la nostra societat: víctimes de violència de gènere i minories ètniques. Font: [Qui som - Associació Alanna](#)

Programa Alba:

Programa d'atenció itinerant i de recursos per a l'eixida de dones víctimes d'explotació sexual d'àmbits de prostitució i/o tràfic de persones. És un servei d'atenció primària de caràcter específic, que forma part de la Xarxa de la Generalitat d'Assistència Social Integral a les Víctimes de Violència sobre la Dona. L'objecte del Programa Alba és l'atenció psicològica, social i jurídica a dones víctimes de violència sexual per explotació sexual en àmbits de prostitució i/o tràfic, així com als seus fills i filles menors que les acompanyen, que es troben en la Comunitat Valenciana. El programa compta amb tres seus provincials, situades a Alacant, Castelló i València.

Es va posar en marxa el 15 d'octubre de 2021 i es presta a través de la modalitat d'acords d'acció concertada amb entitats privades d'iniciativa social.

Amaranta:

La Fundació de Solidaritat Amaranta és una organització privada sense ànim de lucre de naturalesa fundacional creada per les religioses adoratrius per a cohesionar la seua acció social en 2006.

Donen suport a processos d'incorporació social amb un enfocament de gènere i drets humans per a dones i menors víctimes de violències per raó de gènere, com ara el tràfic, l'explotació sexual i/o la violència de parella. Com a part de l'Obra Social de la Província Europa-Àfrica de les RR. Adoratrius, desenrotllen projectes i programes a través de les nou delegacions que tenen a Espanya i internacionalment en 18 països, donant suport tècnic i econòmic en països amb presència de la congregació adoratriu.

Font: [IDENTITAT I HISTÒRIA – Fundació Amaranta](#)

ASFA:

Associació dedicada a l'atenció, assistència i orientació de persones en risc d'exclusió i de víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual.

Font: [A S F A \(@asociacion.asfa\) • Fotos i vídeos d'Instagram](#)

Associació Amar Dragoste:

En Amar Dragoste lluiten des de 2010 per la llibertat de les dones víctimes de tràfic, explotació sexual i prostitució. Amb més de 15 anys d'experiència, han desenrotllat una estratègia d'intervenció sostenible i integral per a la recuperació i inserció social de les dones supervivents, així com per a la prevenció de l'explotació i de la demanda de prostitució i pornografia. A través de les 14 seus que tenen a Espanya, detecten i informen sobre els seus drets i recursos a possibles víctimes en les zones de més aflluència de prostitució. Acullen i brinden atenció integral a supervivents en recursos residencials protegits i treballen amb cada dona per a la seua recuperació integral i inserció laboral i social de manera individual, vida a vida. Font: [Associació Amar Dragoste](#)

Esclavitud XXI:

Associació centrada en la lluita contra qualsevol forma d'esclavitud que s'estiga produint actualment, especialment les que tenen lloc en el nostre país, que inclou el tràfic de persones, la prostitució i els treballs forçats. La seua missió comprén la denúncia de les situacions esclavitzants, la conscienciació de la societat, la busca de canvis en la legislació i en la manera d'afrontar l'esclavitud per part de l'Estat i el suport a les víctimes i als professionals que treballen en este àmbit. Així mateix, des d'Esclavitud XXI promouen l'elaboració de lleis justes i eficaces que intenten frenar el fenomen del tràfic.

Esclavitud XXI actua en l'àmbit estatal espanyol i pertany a la Xarxa Catalana Sobre el Tràfic de Persones, forma part de la coalició internacional STOP THE TRAFFIK i està vinculada a la European Freedom Network. Així mateix, és una associació impulsada per l'Aliança Evangèlica Espanyola amb la finalitat de lluitar contra l'esclavitud i el tràfic a través d'uns valors i principis cristians. També col·laboren amb Proyecto Perla.

Les seues principals lluites són, actualment, l'explotació sexual i l'explotació que es produïx en moltes de les plantacions en les quals s'arplega el cacau usat per a fer el xocolate que nosaltres mengem.

Font: [Esclavitud XXI/ Qui som](#)

Farmamundi:

Farmacèutics Mundi (Farmamundi) és una ONG de cooperació al desenvolupament, acció humanitària i d'emergència amb experiència en la promoció de la salut integral i l'ajuda farmacèutica a països menys afavorits. Encara que va començar a treballar en 1991 a València (Espanya) com a associació solidària amb distint nom i àmbit d'actuació, el 2 de juliol de 1993 es va constituir com a ONGD, amb seu social a València. En l'actualitat, són la primera organització no lucrativa del nostre país especialitzada en subministrament i ajuda farmacèutica a organitzacions humanitàries i països en desenvolupament. Font: [Què fem | Farmamundi | Farmacèutics Mundi](#)

Fundació APIP-ACAM:

La Fundació APIP-ACAM és una entitat privada dedicada a l'atenció residencial i de dia de col·lectius de funcionalitat diversa i a l'assistència, orientació, formació i inclusió sociolaboral de col·lectius en situació de risc d'exclusió. Compta amb seus a Barcelona, València i Saragossa.

La Fundació és continuadora de l'acció social de les associacions matrius: l'Associació per a la Promoció i Inserció Professional (APIP, des de 1982 fins a 2011) i l'Associació Cívica d'Ajuda Mútua (ACAM, des de 1987 fins a 2011).

La Fundació Apip-Acam treballa amb diferents administracions públiques, entitats, universitats i empreses en la realització de projectes i programes en l'àmbit de la integració i la cohesió social.

Àmbits d'actuació:

- Diversitat funcional
- Dona
- Justícia
- Desocupació
- Exclusió social
- Persones majors
- Immigració i cooperació internacional
- Infància i Joventut

Font: [Fundació apip-acam \(fundacionapipacam.org\)](#)

APLEC Inclusió més igualtat:

És una associació formada per professionals, voluntàries i voluntaris, constituïda en 1992, compromesa amb l'equitat, el benestar i la inclusió dels col·lectius en situació de vulnerabilitat en els diferents territoris. La seua activitat se centra principalment en la promoció integral de les persones

jóvens, i de dones vulnerables i excloses, i afavorix processos de desenrotllament personal i grupal a través d'estratègies d'acompanyament i amb vocació de proximitat. Acompanya i protegix població necessitada, especialment jóvens i dones, en situació d'exclusió i/o marginació, i els seus entorns familiars, menors, dones víctimes de violència de gènere, agressions sexuals o mutilació genital, persones discapacitades, immigrants, minories ètniques, persones LGTBIQ+, entre altres. Així mateix, realitza una labor de conscienciació, sensibilització i prevenció sobre la discriminació de col·lectius en situació de vulnerabilitat, especialment de dones en contextos de prostitució i persones amb dificultats d'inserció social. Promou l'educació, la formació professional i la formació contínua posant en marxa activitats, projectes, cursos, seminaris, jornades, tallers, etc., dirigits a jóvens, dones, desocupades/desocupats, immigrants, persones discapacitades, majors de 45 anys, desocupades/desocupats de llarga duració i, en general, a tot aquell col·lectiu susceptible d'estar en risc d'exclusió social i/o laboral.

Font: <https://aplec-i.org/quienes-somos/#qsacerca>

APRAM:

APRAMP és una associació sense ànim de lucre, aconfessional i apartidista, i els seus principis d'actuació i filosofia estan orientats per un enfocament de drets humans i perspectiva de gènere. APRAMP centra els seus esforços a combatre el tràfic de dones des d'un enfocament de drets humans i gènere. La meta d'APRAMP és que les persones que patixen explotació sexual i tràfic de sers humans recuperen la llibertat i la dignitat fent valdre els seus drets i que aconseguisquen l'autonomia necessària per a mamprendre una vida fora del control i l'abús dels seus explotadors.

Font: [Qui som - APRAMP](#)

Càritas:

Instituïts en 1947 per la Conferència Episcopal Espanyola, Càritas Espanya té per objecte la realització de l'acció caritativa i social de l'Església a Espanya, a través dels seus membres, promouen el desenrotllament integral de les persones i els pobles, especialment dels més pobres i exclosos.

Jere-Jere:

Jere Jere, que significa "a poc a poc" en un dels dialectes africans, és un programa dut a terme per Càritas per a atendre dones víctimes o supervivents de les violències estructurals que suposa la prostitució -sexual, física, psicològica, vicària-, a través de l'atenció integral, l'acompanyament en l'accés a drets perquè puguen prendre les regnes de les seues vides i restituir la seua integritat i llibertat. Font: [Jere-Jere, suport a dones víctimes de violència | Càritas \(caritas.es\)](#)

Creu Roja:

És una organització humanitària de caràcter voluntari i mundial, col·laboradora d'estats i pobles en la seua labor humanitària. El Moviment Internacional de la Creu Roja i de la Mitja Lluna Roja realitza la seua labor davall set principis fonamentals: humanitat, imparcialitat, neutralitat, independència, voluntariat, unitat i universalitat. Creu Roja, compromesa amb les persones més vulnerables, acompanya des dels anys noranta les persones en contextos de prostitució i en situació de tràfic en la recuperació dels seus drets, que han sigut greument vulnerats. Contribuïx a la sensibilització sobre esta realitat i a la protecció i el restabliment de les persones en situacions de tràfic, de manera col·laborativa amb l'Administració pública i amb totes les entitats especialitzades involucrades en esta lluita.

Font: [Contra el tràfic de sers humans - Ara \(cruzroja.es\)](#)

Diaconia:

Diaconia és una entitat social d'identitat protestant fundada l'any 1997, centrada en el treball i l'acompanyament de persones en situació de vulnerabilitat amb una gran especialització en la protecció i assistència integral a víctimes de tràfic de sers humans i les seues filles i fills, així com en l'atenció de les persones amb necessitat de protecció internacional, persones migrants i famílies, i altres persones en situació d'exclusió social.

L'àrea de dona lluita contra el tràfic de Diaconia té més de 10 anys d'experiència gestionant recursos i programes específics d'atenció i protecció integral a dones víctimes de tràfic, així com programes de prevenció, sensibilització, formació, investigació i incidència política en la matèria. La xarxa de recursos assistencials de Diaconia està present en 8 CA, i està composta per unitats mòbils, oficines d'atenció, pisos d'acolliment i programes d'inserció sociolaboral; cobreix així tot l'itinerari d'atenció a víctimes.

Diaconia col·labora i coopera amb institucions públiques i del tercer sector en els diferents territoris i l'àmbit nacional, europeu i internacional, en què destaca l'abordatge del tràfic en l'àmbit digital, la prevenció de les violències sexuals digitals, així com el desenvolupament de ferramentes tecnològiques basades en IA per a combatre el tràfic. En matèria d'incidència política, Diaconia aposta per polítiques abolicionistes i lluita per a erradicar l'explotació sexual i el tràfic com a reflex de la desigualtat estructural entre hòmens i dones. Font: <https://diaconia.es/lucha-contra-la-trata-de-personas-diaconia/> www.desactivatrata.es

Fundació Fernando Pombo:

Desenrotllen projectes encaminats a enfortir l'estat de dret i els drets humans dels més vulnerables, implicant l'advocacia. Treballen localment i globalment, combinant sempre la innovació i l'excel·lència jurídica per a generar més impacte social.

Font: [QUÈ | Fundació Fernando Pombo](#)

Fiet:

Fiet, fundada a Espanya en 2009, és una organització sense ànim de lucre el propòsit de la qual és crear noves oportunitats de vida per a les persones més necessitades, que per circumstàncies familiars, socials i/o econòmiques es troben en estat de vulnerabilitat. Treballen amb persones que es troben en una situació d'injustícia social, com ho són els refugiats, les víctimes de tràfic i de violència de gènere, i totes les persones que han patit violacions greus dels seus drets fonamentals. Destaca l'atenció integral que brinda a víctimes de tràfic de sers humans, per la qual cosa és reconeguda com a entitat especialitzada. Estes víctimes són ateses per un equip multidisciplinari i reben atenció integral personalitzada que inclou ajuda social, atenció mèdica, psicològica, jurídica i en matèria d'inserció laboral. Treballen activament en la detecció de les víctimes de tràfic i explotació sexual a través de diferents accions en punts estratègics per a situar-les i oferir-los assessoria i suport integral. El projecte *Rescatari Restaurar* busca previndre el tràfic de sers humans amb finalitats d'explotació sexual i/o laboral, i promou l'atenció integral de persones víctimes d'este delictes amb la finalitat de facilitar la seua integració social i el restabliment dels seus drets.

D'altra banda, la sensibilització i la formació entorn del tràfic de sers humans i l'explotació sexual són un instrument fonamental per a previndre'ls, amb la qual cosa es pretén disminuir la tolerància enfront del delictes i augmentar la consciència social. Font: <https://fiet.online/>

In Género

In Género és una associació sense ànim de lucre, d'àmbit nacional, que des de 2005 treballa i intervé de manera integral amb persones que exercixen la prostitució i víctimes de tràfic en diverses comunitats autònomes, entre les quals es troba la Comunitat Valenciana. Treballen amb

rigor perquè els drets humans i fonamentals d'estes persones siguen reconeguts i efectius, pel fet que la majoria de persones que exercixen la prostitució en el nostre país són d'origen estranger i esta condició ultrapassa de manera transversal el reconeixement dels seus drets i llibertats.

La seua missió és la realització de diferents accions personalitzades i grupals amb el col·lectiu, per a aconseguir la seua reinserció social i laboral; realitzar acompanyaments: social, sanitari, jurídic i psicològic amb els seus processos d'integració, i denunciar les xarxes de tràfic i explotació. Per a fer-ho despleguen els programes següents: d'assessorament i informació sanitària i social al col·lectiu; prevenció de VIH i altres infeccions de transmissió sexual; lluita contra l'exclusió i integració social; detecció i denúncia de víctimes de tràfic; sensibilització per a l'erradicació del tràfic, d'assessorament jurídic, mediació sociosanitària i inserció sociolaboral. Per a dur a terme estos projectes, compten amb un equip de professionals i voluntariat amb una gran professionalitat i excel·lència que aconseguixen cada any complir la missió de l'organització.

Font: <https://www.ingenero.es/index.html#hero>

Metges del Món:

Metges del Món és un moviment voluntari internacional i independent. A través de programes mèdics innovadors i d'incidència política de base factual, la seua missió és empoderar persones i comunitats excloses per a reclamar el seu dret a la salut i lluitar per l'accés universal a l'atenció sanitària. Treballa amb poblacions vulnerables, excloses o víctimes de catàstrofes naturals, fams, malalties, conflictes armats o violència política. Els seus projectes es realitzen tant a Espanya com en 20 països d'Amèrica, Àfrica, Orient Mitjà i Europa.

Els principis d'associacionisme, independència, cooperació i transparència guien els valors i la governança de l'organització.

Metges del Món aposta pel treball en xarxa i participa activament en plataformes sectorials com la Coordinadora d'ONG per al Desenrotllament – Espanya (CONGDE) o l'Associació Espanyola de Fundraising, entre altres, així com en xarxes temàtiques com el Moviment de Salut dels Pobles o la Xarxa Espanyola contra el Tràfic de Persones.

Línies de treball:

- Accés a la salut
- Violències de gènere
- Educació per a la transformació social
- Migració i salut
- Emergències i crisis humanitàries
- Diversitat, convivència i salut

Font: [Metges del Món | Salut i Drets Humans \(medicosdelmundo.org\)](https://www.medicosdelmundo.org)

'No estás sola'

Organització no governamental en defensa, suport i acompanyament de dones víctimes de qualsevol maltractament. Naix en 2017 amb la inquietud de diverses dones que desitgen ajudar i acompanyar les dones que han decidit eixir de l'ambient tòxic i hostil de les seues relacions, que han sigut sotmeses a qualsevol classe de maltractament i abús per part de la seua parella.

La seua comesa és acompanyar la dona, haja interposat denúncia o no, sense distinció de nacionalitat, religió o posició social.

Font: [No Estás Sola | Facebook](https://www.facebook.com/NoEstasSola)

Congregació Hermanas Oblatas del Santíssim Redentor:

la congregació Hermanas Oblatas del Santíssim Redentor són un grup de dones a qui s'ha cridat, convocat en comunitat i enviat a viure el seguiment de Jesús, que representen la "bona notícia del Regne" per a les dones que exercixen prostitució i/o són víctimes de tràfic per a l'explotació sexual. El fet de ser oblates porta a comprometre les seues vides en favor de la igualtat, la justícia, l'alliberament i la vida. Este apassionant projecte, iniciat pels fundadors, José María Benito Serra i Antonia María de la Misericòrdia, es desenrotlla en missió compartida amb tota la "família oblata" i dona lloc, des de les diferents formes de col·laboració, mirades, experiències vitals i perfils professionals, a respostes creatives i audaces. Font: [Qui som - Hermanas Oblatas](#)

Por ti Mujer:

Por ti Mujer és una organització sense fins de lucre creada en 2009 en la província de València, que té com a missió principal combatre les causes estructurals que afecten l'exercici de la ciutadania i dels drets humans, així com, especialment, la violència de gènere i qualsevol forma de discriminació cap a les dones i xiquetes. Les nostres accions estan centrades a proporcionar una atenció integral dirigida a dones víctimes de violència de gènere, violència sexual i/o en situació o risc d'exclusió social. A través dels nostres principals servicis d'acolliment, socioadministratiu, psicològic, laboral i jurídic oferim un acompanyament i una orientació en els diferents processos pels quals passen les dones, així com la promoció d'accions de prevenció i sensibilització per a la igualtat efectiva entre hòmens i dones. Tot això des de l'aplicació de bones pràctiques en la intervenció integral dirigida a dones i basades en la perspectiva migratòria, de gènere i de drets humans.

Font: [Qui Som - Associació Por ti Mujer](#)

Red Aminata: és una associació establida a València que treballa per la prevenció de la mutilació genital femenina i servix de suport social a les supervivents de la mutilació genital femenina. La nostra presidenta, Aminata Soucko, en el paper d'agent de salut de base comunitària, exercix de mediatadora entre les dones que han patit esta pràctica, el Sistema Sanitari i la comunitat. Per a dur-ho a terme, Red Aminata exercix 4 servicis principals:

- Acompanyament per al compliment dels tractaments sanitaris
- Cures d'infermeria comunitària
- Mediació intercultural en relacions sociosanitàries
- Servicis de traducció en assistències sanitàries d'àmbit social
- Intervenció social amb enfocament interseccional

A més, en la lluita pels drets de les xiquetes i dones, Red Aminata es dedica a la divulgació i sensibilització. Font: [Redaminata- Qui som.](#)

Tyrius:

És una associació sense ànim de lucre. Fundada l'any 1967, en Tyrius treballen en la formació i defensa de les consumidoras i consumidors i de la dona mestressa de casa des de diversos fronts. La protecció i la defensa dels drets de les dones i del públic consumidor en general és un dels objectius principals de l'associació.

Font: [Associació de Mestresses de Casa i Consumidors - Tyrius](#)

Villa Teresita:

La fraternitat de germanes catòliques Auxiliars del Bon Pastor, més conegudes com a Villa Teresita,

amb més de huitanta anys d'història a Espanya, va ser fundada en 1942 per Isabel Garbayo. La seua missió és la promoció, el desenrotllament i la reinserció social i laboral de dones en situació d'exclusió, provinents principalment de contextos d'explotació sexual i, de manera crucial, de les que són víctimes de tràfic de sers humans amb finalitats d'explotació sexual. L'entitat busca ser una resposta integral i humanitzadora, fonamentada en valors de l'humanisme cristià, com ara la centralitat de la persona, els itineraris únics personalitzats i el respecte als seus ritmes. Els seus àmbits d'intervenció inclouen:

Acolliment especialitzat: cases-llar destinades a l'atenció de dones víctimes de tràfic de sers humans i explotació sexual, complementades amb vivendes d'emancipació en alguns punts d'Espanya.

Support integral: acompanyament individualitzat i integral a cada dona mitjançant acostament en carrer i carretera en context d'explotació sexual, atenció en telèfon 24hrs i en el Centre Social Villa Teresita, que els oferix un lloc segur per a l'acompanyament individualitzat i la construcció del seu futur.

Sensibilització i prevenció: accions de prevenció i sensibilització en centres educatius, entitats i la societat, a més de comptar amb un programa específic per a la prevenció i l'enfortiment de dones en situació de vulnerabilitat, i evitar així la seua entrada en l'explotació sexual. Mantenen una activa coordinació amb altres xarxes i associacions que treballen pels drets humans per a combatre l'explotació i l'exclusió.

Villa Teresita dedica tots els seus recursos humans i tècnics a garantir l'autonomia i integració social de les dones en situació de més vulnerabilitat, i és un actor fonamental en la defensa dels seus drets. Font: [VILLA TERESITA | Gaztelan](#)

OBJECTIUS

Este pla estratègic té com a objectiu general **previndre, detectar, combatre i erradicar el tràfic de sers humans amb finalitats d'explotació sexual en la Comunitat Valenciana**, i garantir la protecció integral dels drets de les víctimes.

Quant als **objectius específics**, en el context de la Comunitat Valenciana, i en coherència amb els estàndards internacionals, **es fixen els següents:**

- Previndre el tràfic i reduir els riscos estructurals.
- Millorar la detecció i identificació proactiva de les víctimes.
- Garantir una atenció integral, especialitzada i amb enfocament de drets a les víctimes.
- Enfortir la coordinació institucional i la cooperació amb la societat civil.
- Millorar el coneixement sobre el fenomen del tràfic en la Comunitat Valenciana.

PRINCIPIS RECTORS

En relació amb els **principis rectors de l'Estratègia valenciana** de lluita contra el tràfic de dones i xiquetes amb finalitats d'explotació sexual, s'assenyalen els següents:

Enfocament de drets humans: l'estratègia es basa en la garantia i protecció efectiva dels drets humans de totes les persones, prioritzant les víctimes com a titulars de drets i no com a mers objectes d'assistència. Es promou una intervenció centrada en la seua dignitat, autonomia, llibertat i reparació.

Enfocament interseccional: considera com s'entrecreuen múltiples factors de vulnerabilitat i discriminació (gènere, edat, origen ètnic, orientació sexual, identitat de gènere, discapacitat, situació administrativa, etc.) que afecten de manera diferenciada les víctimes. Este enfocament permet adaptar les respostes a la diversitat de situacions i experiències.

Preeminència de l'interés superior de la víctima: l'estratègia ha d'assegurar que, en totes les decisions i actuacions, es prioritze el benestar físic, psicològic i emocional de les víctimes, amb especial atenció a menors d'edat, que requereixen atenció especial, a causa de la seua vulnerabilitat per l'escassa edat i la falta de maduresa. Això inclou mesures de protecció, assistència sense condicions, accés a drets i la confidencialitat de la seua identitat.

No-discriminació: tota activitat de lluita contra el tràfic, d'assistència i protecció de les víctimes ha de fonamentar-se en la prohibició de qualsevol pràctica discriminatòria per motius de gènere, raça, ètnia, orientació sexual o una altra condició.

No-revictimització: tota actuació ha d'evitar la reproducció de danys, sofriments o estigmatització cap a les víctimes. S'han de garantir entorns segurs, respectuosos i lliures de judis, així com processos judicials sensibles al trauma i adaptats a les víctimes.

Participació activa i apoderament de les víctimes: es promou la participació real i significativa de les víctimes en el seu propi procés de recuperació, en la construcció de les polítiques públiques i en l'avaluació dels servicis, reconeixent les seues capacitats i enfortint la seua autonomia.

Transversalitat institucional: l'estratègia impulsa una governança basada en la col·laboració entre administracions públiques, cossos i forces de seguretat, sistema judicial i entitats socials especialitzades, a través de protocols comuns, xarxes estables i meses de coordinació.

Participació de la societat civil: es reconeix el paper clau de les organitzacions socials, especialment les que treballen amb víctimes, en la prevenció, detecció, atenció, denúncia i acompanyament. L'estratègia fomenta la seua participació activa en el disseny, la implementació i el seguiment de les polítiques públiques.

Rendició de comptes, avaluació i millora contínua: l'estratègia estableix mecanismes de seguiment, avaluació i rendició de comptes per a garantir la seua eficàcia, transparència i sostenibilitat. Es fomenta l'ús de dades, evidències i indicadors que permeten la millora contínua de la intervenció pública.

ELEMENTS ESTRUCTURALS

Són tres els principals elements estructurals d'esta estratègia: eixos, objectius i mesures.

Els eixos són les línies estratègiques que definixen quines són les qüestions essencials en matèria de tràfic de sers humans amb finalitats d'explotació sexual que s'abordaran en els pròxims anys. Cada una d'estes identifica un escenari a llarg termini per a perseguir un propòsit final. **S'han definit sis eixos:**

- EIX I: Prevenció, formació i sensibilització social
- EIX II: Reforçar la detecció, protecció i assistència integral a les víctimes de tràfic de sers humans amb finalitats d'explotació sexual
- EIX III: Cooperació internacional
- EIX IV: Col·laboració i cooperació institucional
- EIX V: Persecució del delictes
- EIX VI: Governança i avaluació

Cada un dels eixos està format per objectius, que definixen la realitat social que es pretén canviar.

Al seu torn, **cada objectiu està configurat per una sèrie de mesures**. Estes mesures són els instruments que garantixen la consecució dels objectius, i **la seua posada en marxa es mesurarà a través d'un o més indicadors**, dissenyats d'acord amb els criteris de concreció, operativitat, comprensibilitat, rellevància, validesa i mesurament.

Així, l'estratègia queda configurada per **6 eixos, 10 objectius i 35 mesures**.

EIX I: PREVENCIÓ, FORMACIÓ I SENSIBILITZACIÓ SOCIAL

OBJECTIU 1.1. Disminuir els factors de risc i augmentar la consciència social sobre el tràfic a dones i xiquetes amb finalitats d'explotació sexual

Mesura 1.1.1. Campanyes de sensibilització dirigides a la ciutadania

Disseny i difusió periòdica de campanyes en mitjans de comunicació (ràdio, televisió, xarxes socials, premsa escrita i digital) sobre el tràfic de dones, enfocades en la prevenció, el rebuig social al proxenetisme i la identificació de víctimes.

Es prioritzarà l'enfocament inclusiu, interseccional i lliure d'estigmes.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona en col·laboració amb mitjans de comunicació públics i privats.

Indicadors:

IM1.1.1.1. Nombre de campanyes de sensibilització realitzades

IM1.1.1.2. Nombre de persones a qui s'ha arribat amb les campanyes IM1.1.1.3. Nombre de canals i suports utilitzats

Mesura 1.1.2. Formació en centres educatius en matèria de violència sobre la dona, especialment respecte del tràfic amb finalitats d'explotació sexual

Implementar tallers en centres d'Educació Secundària, FP i Educació per a Persones Adultes sobre relacions igualitàries, violència sobre la dona, tràfic, explotació sexual i la prostitució de menors, posant l'accent en l'ús de la pornografia i de les noves tecnologies, impartit per professionals especialitzades, comptant amb la participació de les entitats amb experiència en atenció a víctimes de tràfic, i en coordinació amb els centres educatius.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona i conselleria amb competències en educació.

Indicadors:

IM1.1.2.1. Nombre d'activitats formatives realitzades

IM1.1.2.2. Nombre d'estudiants participants

IM1.1.2.3. Nombre total de centres educatius participants

Mesura 1.1.3. Inclusió de continguts sobre tràfic i explotació sexual en plans d'estudi

Revisar els currículums educatius per a incorporar continguts específics sobre tràfic de persones amb finalitats d'explotació sexual en l'etapa d'Educació Secundària.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona i conselleria amb competències en educació, persones expertes acadèmiques i organitzacions experimentades.

Indicadors:

IM1.1.3.1. Nombre d'assignatures o àrees curriculars que incorporen estos continguts

IM1.1.3.2. Nombre de nivells educatius en els quals s'ha inclòs contingut específic sobre tràfic i explotació sexual

Mesura 1.1.4. Desvincular l'oci de la prostitució

Reforçar les campanyes de difusió dirigides als locals d'oci nocturn sobre la problemàtica de l'explotació sexual i el tràfic de dones, reforçant les vies de comunicació i col·laboració amb empresariat, sector d'hostaleria, associacions professionals, així com agències i organitzacions de turisme.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona i la Federació d'Oci i Turisme de la Comunitat Valenciana.

Indicadors:

IM 1.1.4.1. Nombre d'entitats, locals o esdeveniments d'oci adherits a codis ètics que rebutgen pràctiques vinculades amb la prostitució

IM 1.1.4.2. Nombre de col·laboracions institucionals amb sectors estratègics

IM 1.1.4.3. Nombre d'activitats o programes alternatius d'oci saludable i igualitari promoguts per la Generalitat Valenciana

Mesura 1.1.5. Col·laboració amb mitjans de comunicació

Realització d'acords amb mitjans per a desenrotllar codis ètics sobre el tractament informatiu del tràfic i l'explotació sexual, evitant la revictimització i el sensacionalisme i l'estigmatització.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona en col·laboració amb mitjans de comunicació públics i privats i el Consell Audiovisual de la Comunitat Valenciana.

Indicadors:

IM 1.1.5.1. Nombre d'acords o accions de col·laboració amb mitjans de comunicació

IM 1.1.5.2. Nombre de continguts informatius o campanyes emeses en mitjans sobre tràfic amb finalitats d'explotació sexual

IM 1.1.5.3. Nombre de mitjans que disposen de codis deontològics o protocols específics sobre l'abordatge del tràfic

Mesura 1.1.6. Inclusió en IRPF

Incloure els programes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual com a beneficiaris de les subvencions per a finançar activitats per la defensa dels drets humans i de cooperació al desenrotllament (IRPF).

Responsables: Conselleria amb competència en matèria de violència sobre la dona.

Indicadors:

IM 1.1.6.1. Nombre de convocatòries d'IRPF que inclouen esta línia

IM 1.1.6.2. Nombre d'entitats que han sol·licitat finançament per a projectes vinculats a la lluita contra el tràfic amb finalitats d'explotació sexual

IM 1.1.6.3. Import econòmic total assignat a projectes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual en el marc de l'IRPF

Mesura 1.1.7. Realització, recopilació i difusió d'estadístiques, estudis i investigacions

Realitzar, recopilar i difondre estadístiques, estudis i investigacions dirigides a conèixer la dimensió del tràfic amb finalitats d'explotació sexual en la Comunitat Valenciana, des del punt de vista quantitatiu i qualitatiu, en col·laboració amb les entitats especialitzades i la comunitat universitària que preveja l'anàlisi de l'impacte de les campanyes de sensibilització.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona en col·laboració amb entitats especialitzades i comunitat universitària.

Indicadors:

IM1.1.7.1. Nombre d'informes estadístics elaborats anualment

IM1.1.7.2. Nombre de bases de dades o sistemes d'informació creats

IM1.1.7.3. Nombre d'estudis i investigacions realitzats sobre tràfic amb finalitats d'explotació sexual

IM1.1.7.4. Nombre d'estudis, memòries o publicacions oficials difoses de manera pública

OBJECTIU 1.2. Millorar la capacitat i/o formació de tots els actors i professionals (de la salut, dels serveis socials, personal d'atenció al públic, FCS, etc.) que poden trobar-se amb una possible víctima de tràfic per a conèixer processos d'actuació i derivació, especialment les dones i menors, per la seua condició d'especial vulnerabilitat

Mesura 1.2.1. Formació permanent del professorat

Augmentar la informació i la formació sobre el tràfic amb finalitats d'explotació sexual entre professionals i futurs professionals, d'entitats públiques i privades, comptant amb la participació de les entitats especialitzades.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona i conselleria amb competències en educació, federacions educatives, persones expertes acadèmiques i organitzacions experimentades.

Indicadors:

IM1.2.1.1. Nombre d'accions formatives dirigides a professorat sobre tràfic i explotació sexual

IM 1.2.1.2. Quantitat de personal docent participant en activitats formatives sobre tràfic amb finalitats d'explotació sexual

IM 1.2.1.3. Nombre de centres educatius amb almenys un docent amb formació en el tràfic amb finalitats d'explotació sexual

Mesura 1.2.2. Accions de formació en l'àmbit universitari i de formació professional

Potenciar accions de formació en l'àmbit universitari i de formació professional incloent el tema del tràfic de sers humans en el currículum formatiu de determinats graus, postgraus i cicles formatius (Treball Social/Educació Social, Dret, Criminologia, Ciències Polítiques, Ciències de la Comunicació, Ciències Policials i Ciències de la Salut, així com en cicles de Formació Professional de les branques de Serveis Socioculturals i a la Comunitat, Sanitat i Seguretat), en col·laboració amb les entitats socials especialitzades en l'atenció a les víctimes.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona i conselleria amb competències en universitats i formació professional, persones expertes acadèmiques i organitzacions experimentades.

Indicadors:

IM1.2.2.1. Nombre d'universitats i cicles de Formació Professional que inclouen accions formatives en la seua programació anual

IM1.2.2.2. Nombre d'estudiants participants en accions formatives

IM 1.2.2.3. Nombre d'activitats formatives en universitats valencianes i cicles de Formació Professional sobre el tràfic amb finalitats d'explotació sexual

Mesura 1.2.3. Formació obligatòria per a actors clau

Foment d'activitats de formació a diferents actors clau (ex.: Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat, Policia Local, ajuntaments (Servicis Socials), Inspecció de Treball, sector sanitari, jurídic, social i laboral).

Es desenrotllaran itineraris formatius obligatoris per a estos professionals sobre indicadors de tràfic, procediments d'actuació i atenció a les víctimes. Amb això, es dotarà d'una formació avançada i específica sobre el tràfic, establint personal de referència en cada un dels sectors.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona, Institut Valencià d'Administració Pública, Escola Valenciana d'Estudis per a la Salut, conselleria amb competència en matèria de justícia, Inspecció de Treball i Seguretat Social, Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat, Policia Local, Col·legi d'Advocats, Federació Valenciana de Municipis i Províncies i diputacions provincials.

Indicadors:

IM 1.2.3.1. Nombre de professionals formats i desagregats per sector

IM 1.2.3.2. Nombre de materials formatius específics elaborats

IM 1.2.3.3. Nombre d'entitats i institucions que compten amb formació obligatòria en matèria de tràfic amb finalitats d'explotació sexual prevista en la seua normativa interna

EIX II: REFORÇAR LA DETECCIÓ, PROTECCIÓ I ASSISTÈNCIA INTEGRAL A LES VÍCTIMES DE TRÀFIC DE SERS HUMANS AMB FINALITATS D'EXPLOTACIÓ SEXUAL

OBJECTIU 2.1. Millorar la capacitat institucional per a detectar de manera primerenca les víctimes de tràfic i explotació sexual

Mesura 2.1.1. Protocols d'actuació i coordinació

Elaboració i aplicació de protocols homogenis en tota la Comunitat Valenciana per a la detecció, derivació i protecció de les víctimes de tràfic i explotació sexual, amb participació de tots els actors implicats.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona, Forces i Cossos de Seguretat i Servicis Socials municipals, Inspecció de Treball, conselleria amb competència en matèria de sanitat, Fiscalia d'Estrangeria i del Menor i les entitats especialitzades amb experiència acreditada en l'atenció integral a víctimes de tràfic.

Indicadors:

IM 2.1.1.1. Nombre de protocols d'actuació elaborats i aprovats

IM 2.1.1.2. Nombre de reunions de coordinació entre institucions realitzades per al disseny i seguiment dels protocols

IM 2.1.1.3. Nombre d'institucions, entitats i organismes adherits als protocols

Mesura 2.1.2. Reforç de mecanismes de detecció en contextos de risc

Desplegament d'equips mòbils interdisciplinaris per a visitar zones de risc amb l'objectiu d'identificar indicis de tràfic i oferir primers suports.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona en col·laboració amb ONG especialitzades.

Indicadors:

IM 2.1.2.1. Nombre d'intervencions específiques desplegades en contextos de risc

IM 2.1.2.2. Nombre de professionals adherits a tasques de detecció

IM 2.1.2.3. Nombre d'unitats itinerants desplegades per a la detecció de situacions de risc

Mesura 2.1.3. Creació d'un observatori autonòmic sobre tràfic amb finalitats d'explotació sexual

Posada en marxa d'un observatori que recopile dades, avalue polítiques públiques i publique informes anuals amb recomanacions per a millorar la resposta institucional. L'observatori es conformarà per personal de les administracions públiques, representants del tercer sector especialitzats, i es garantirà la participació de dones víctimes.

Responsables: Generalitat Valenciana en coordinació amb entitats del tercer sector.

Indicadors:

IM 2.1.3.1. Creació formal de l'observatori

IM 2.1.3.2. Nombre de documents i informes elaborats per l'observatori IM 2.1.3.3. Nombre de reunions realitzades per l'observatori

OBJECTIU 2.2. Protecció i atenció integral gratuïta a les víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual

Mesura 2.2.1. Reforç de recursos residencials específics

Ampliació de places en centres d'acolliment que garantisquen la seguretat per a les víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual i s'adapten a les seues necessitats.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona en col·laboració amb entitats socials.

Indicadors:

IM 2.2.1.1. Nombre total de recursos residencials específics existents en la Comunitat Valenciana

IM 2.2.1.2. Nombre de places residencials específiques per a víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual

IM 2.2.1.3. Nivell d'ocupació mitjana dels recursos residencials disponibles

Mesura 2.2.2. Atenció psicològica especialitzada

Abordatge de la salut mental i desenrotllament de programes d'atenció psicològica adaptats al trauma complex, i incloure tècniques terapèutiques específiques (EMDR, intervenció psicosocial, atenció transcultural).

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona i conselleria amb competència en matèria de sanitat.

Indicadors:

IM 2.2.2.1. Nombre de víctimes que han accedit al servei d'atenció psicològica especialitzada

IM 2.2.2.2. Nombre de professionals titulats en psicologia especialistes en atenció a víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual

IM 2.2.2.3. Nombre de professionals formats anualment en trauma complex i violència sexual relacionada amb el tràfic

Mesura 2.2.3. Assistència jurídica integral i especialitzada

Provisió de servicis legals per a víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual, que incloguen l'acompanyament en processos de denúncia, sol·licitud d'asil, regularització administrativa, indemnitzacions, etc.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona, Col·legi d'Advocats, conselleria amb competència en matèria de justícia i entitats col·laboradores.

Indicadors:

IM 2.2.3.1. Nombre de víctimes que han accedit al servei d'assistència jurídica gratuïta

IM 2.2.3.2. Percentatge de víctimes identificades que han rebut assistència legal

IM 2.2.3.3. Nombre de professionals especialitzats en tràfic en el torn d'ofici

Mesura 2.2.4. Programa d'inserció sociolaboral

Disseny d'itineraris d'inserció amb formació professional, orientació laboral, accés a ocupació protegida i suport econòmic durant el procés de recuperació, i incloure les víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual entre els col·lectius beneficiaris dels programes de formació per a l'ocupació.

Fomentar el suport a la contractació de les víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual, reforçant la col·laboració amb associacions professionals i empresariat per a la realització d'acords/programes per a la contractació de les víctimes de tràfic.

Establir mesures especials per a la concessió de la renda mínima a les víctimes de tràfic i desenvolupar unes pautes/un procediment per a agilitzar-ne l'atorgament.

Responsables: Conselleria amb competència en matèria de violència sobre la dona, Servicis Socials, Labora i entitats del tercer sector.

Indicadors:

IM 2.2.4.1. Nombre de víctimes que han accedit a un programa d'inserció sociolaboral

IM 2.2.4.2. Nombre d'insercions laborals efectives

IM 2.2.4.3. Nombre de víctimes beneficiàries de la renda mínima

Mesura 2.2.5. Programa de foment de lloguer o accés a vivendes

Fomentar la inclusió de les víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual entre els beneficiaris de les mesures de suport econòmic per a fomentar el lloguer de vivendes o l'accés a una vivenda.

Responsables: Conselleria amb competència en matèria de violència sobre la dona i conselleria amb competència en matèria de vivenda.

Indicadors:

IM 2.2.5.1. Nombre de víctimes beneficiàries d'ajudes per al foment del lloguer de vivendes

IM 2.2.5.2. Nombre de víctimes beneficiàries d'ajudes per al foment d'accés a vivendes

Mesura 2.2.6. Elaboració de catàleg de drets

Arreplegar en un catàleg els drets reconeguts a les víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual per a garantir que siguin informades d'estos drets.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona.

Indicadors:

IM 2.2.6.1. Existència d'un catàleg de drets en versió oficial publicada

IM 2.2.6.2. Nombre d'edicions o elaboracions actualitzades del catàleg

IM 2.2.6.3. Nombre de víctimes a les quals s'ha entregat el catàleg en el moment de la seua intervenció

Mesura 2.2.7. Foment de la mediació

Fomentar la convalidació / homologació /especialització de formació en mediació. En el cas de l'explotació sexual, és una bona pràctica i garantia d'èxit en la intervenció que estes funcions de mediació les realitzen supervivents del tràfic i seria imprescindible millorar l'especialització que tenen.

Fomentar l'acompanyament especialitzat de víctimes del tràfic que aporten una perspectiva cultural, de gènere i experiencial del seu procés de recuperació.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona, conselleria amb competències en matèria d'educació i conselleria amb competències en matèria de justícia.

Indicadors:

IM 2.2.7.1. Nombre de persones mediadores amb formació específica en tràfic amb finalitats d'exploració sexual

IM 2.2.7.2. Nombre d'actuacions de mediació efectuades en el marc de l'atenció a les víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual

IM 2.2.7.3. Percentatge de víctimes ateses que han disposat de suport de mediació

OBJECTIU 2.3. Protecció integral i específica a menors víctimes de tràfic, interès superior de les persones menors d'edat

De la mateixa manera, i a més de totes les anteriors, atesa la primacia de l'interès suprem del menor i la situació d'especial vulnerabilitat de les dones i xiquetes, es desplegaran les mesures següents:

Mesura 2.3.1. Protocols d'actuació i coordinació

Elaboració i aplicació de protocols homogenis en tota la Comunitat Valenciana per a la detecció, derivació i protecció de menors víctimes de tràfic i explotació sexual, amb participació de tots els actors implicats.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona, Forces i Cossos de Seguretat i Servicis Socials municipals, Inspecció de Treball, conselleria amb competència en matèria de sanitat, Fiscalia d'Estrangeria i del Menor i les entitats especialitzades amb experiència acreditada en l'atenció integral a víctimes de tràfic.

Indicadors:

IM 2.3.1.1. Existència i publicació oficial d'un protocol específic per a l'actuació en el cas de menors víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual

IM 2.3.1.2. Nombre de professionals formats per a l'ús del protocol

IM 2.3.1.3. Nombre d'intervencions amb menors víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual en les quals s'ha aplicat el protocol

Mesura 2.3.2. Establiment de places especialitzades

Establir places acordades amb entitats especialitzades i experiència acreditada en la intervenció amb menors víctimes de tràfic, que proporcionen una atenció integral i específica.

Han de ser centres d'acompanyament 24 hores, que eviten exposar els menors a noves captacions, durant tot el **procés (recuperació, escolarització, valoració de recuperació de les relacions familiars, etc.)**.

Compten amb pautes per a la intervenció que repara el mal, i intervenció psicològica adaptada.

Compten amb "mediadores-víctimes" que faciliten el maneig de les pautes culturals i idiomàtiques de les víctimes, i són capaces d'establir vincles empàtics i que són referents d'una eixida exitosa del tràfic.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona en col·laboració amb entitats especialitzades amb experiència acreditada en l'atenció integral a menors víctimes de tràfic.

Indicadors:

IM 2.3.2.1. Nombre total de places residencials específiques disponibles per a menors víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual

IM 2.3.2.2. Nombre de places ocupades anualment per menors identificades com a víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual

IM 2.3.2.3. Nombre de places creades o ampliades des de la implementació de l'estratègia

Mesura 2.3.3. Programa d'inserció sociolaboral de menors amb edat legal per a treballar

Disseny d'itineraris d'inserció amb formació professional, orientació laboral, accés a ocupació protegida i suport econòmic durant el procés de recuperació, i incloure les menors víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual, amb edat legal per a treballar, entre els col·lectius beneficiaris dels programes de formació per a l'ocupació.

Fomentar el suport a la contractació de les menors víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual, amb edat legal per a treballar, reforçant la col·laboració amb associacions professionals i empresariats per a la realització d'acords/programes per a la contractació de les víctimes de tràfic.

Responsables: Conselleria amb competència en matèria de violència sobre la dona, Labora, conselleria amb competència en matèria de família i infància, i entitats del tercer sector.

Indicadors:

IM 2.3.3.1. Nombre de menors víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual que han accedit a un programa d'inserció sociolaboral

IM 2.3.3.2. Nombre de contractacions efectuades

IM 2.3.3.3. Nombre de convenis de col·laboració firmats amb empreses o organismes

EIX III: COOPERACIÓ INTERNACIONAL

OBJECTIU 3.1. Prevenir el tràfic amb finalitats d'explotació sexual en origen mitjançant la cooperació amb països de procedència, promovent el desenrotllament inclusiu, la protecció de drets i oportunitats que reduïsquen la vulnerabilitat

Mesura 3.1.1. Creació de xarxa d'ajuntaments contra el tràfic amb finalitats d'explotació sexual

Impulsar la creació d'una xarxa d'ajuntaments contra el tràfic amb finalitats d'explotació sexual en la Comunitat Valenciana, i fomentar el treball en xarxa amb municipis en països d'origen.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona, FVMP i la direcció general competent en matèria de cooperació internacional.

Indicadors:

IM 3.1.1.1. Nombre d'ajuntaments valencians adherits formalment a la xarxa

IM 3.1.1.2. Nombre de municipis de països d'origen vinculats a la xarxa a través de convenis de cooperació

IM 3.1.1.3. Nombre de projectes impulsats en origen amb suport municipal valencià

Mesura 3.1.2. Mapificació d'entitats, organitzacions i actors comunitaris en matèria de tràfic amb finalitats d'explotació sexual

Realitzar una mapificació d'entitats governamentals, organitzacions de la societat civil i actors comunitaris en els principals països d'origen de les víctimes, amb la finalitat d'identificar possibles aliances per a la prevenció del tràfic amb finalitats d'explotació sexual, la protecció de drets i la cooperació en el desenrotllament local.

Responsables: Direcció general competent en matèria de cooperació internacional.

Indicadors:

IM 3.1.2.1. Nombre de països d'origen en els quals s'ha realitzat la mapificació

IM 3.1.2.2. Nombre total d'actors identificats

IM 3.1.2.3. Nombre de mapificacions completades per país o territori

Mesura 3.1.3. Suport a programes d'inclusió de víctimes d'explotació sexual en els principals contextos d'origen

Enfortir i impulsar en els principals països o territoris d'origen programes integrals d'atenció, recuperació i inclusió de dones i xiquetes víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual per a previndre la seua revictimització, promoure la seua autonomia personal i reduir les condicions estructurals que la perpetuen.

Responsables: Direcció general competent en matèria de cooperació internacional.

Indicadors:

IM 3.1.3.1. Nombre de programes d'inclusió finançats o cofinançats en països d'origen

IM 3.1.3.2. Nombre de dones beneficiàries que accedixen a formació o ocupació

IM 3.1.3.3. Nombre de víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual ateses en el marc d'estos programes

OBJECTIU 3.2. Reforçar i potenciar les vies de comunicació i col·laboració, així com l'intercanvi d'informació rellevant i estratègica amb els principals països d'origen, trànsit i destinació per a lluitar contra el tràfic amb finalitats d'explotació sexual, i en concret la captació i el trasllat en origen. Comunicació amb el cos consular i representació d'ambaixades

Mesura 3.2.1. Coordinació i col·laboració amb països d'origen de víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual

Establir mecanismes de coordinació i col·laboració amb els principals països d'origen de les víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual i les seues representacions consulars en la Comunitat Valenciana, per a:

- Intercanviar informació i bones pràctiques en prevenció.
- Garantir una atenció integral i amb enfocament de drets a les persones que decidisquen retornar voluntàriament.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona, direcció general amb competències en matèria de diversitat, direcció general competent en matèria de cooperació internacional i oficines consulars i ambaixades.

Indicadors:

IM 3.2.1.1. Nombre de països d'origen amb els quals s'ha establert una cooperació activa

IM 3.2.1.2. Nombre de programes o projectes conjunts implementats en el marc de la cooperació

IM 3.2.1.3. Nombre de reunions realitzades amb els països d'origen

Mesura 3.2.2. Cooperació amb institucions per a la reintegració de víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual retornades

Establir acords de cooperació amb institucions competents en els països d'origen per a promoure processos de reintegració digna i sostenible de les víctimes retornades, així com per a aprofundir en l'anàlisi de les causes estructurals i les dinàmiques del re-tràfic (*retrafficking*), amb la finalitat de previndre la seua repetició.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona i direcció general competent en matèria de cooperació internacional

Indicadors:

IM 3.2.2.1. Nombre d'acords o convenis establits amb institucions en països d'origen per a la reintegració

IM 3.2.2.2. Nombre de víctimes retornades beneficiàries de programes de reintegració secundats des de la Comunitat Valenciana

IM 3.2.2.3. Nombre de víctimes retornades amb seguiment i coordinació entre el país d'origen i de destinació

Mesura 3.2.3. Implementació de projectes pilot en matèria de tràfic amb finalitats d'exploració sexual en municipis d'origen

Posar en marxa projectes pilot de cooperació en municipis d'origen amb alta incidència de tràfic amb finalitats d'exploració sexual, en col·laboració amb actors locals i organitzacions de base, per a:

- Identificar factors de risc comunitaris.
- Implementar estratègies de prevenció (formació, apoderament econòmic, campanyes educatives, accés a drets).
- Generar coneixement sobre les trajectòries de captació i *re-trafficking* des d'un enfocament local.

Responsables: Direcció general competent en matèria de cooperació internacional **Indicadors:**

IM 3.2.3.1. Nombre total de projectes pilot implementats en municipis d'origen

IM 3.2.3.2. Nombre de municipis participants

IM 3.2.3.3. Nombre de persones beneficiàries directes

EIX IV: COL·LABORACIÓ I COOPERACIÓ INSTITUCIONAL

OBJECTIU 4.1. Millorar i reforçar l'atenció de les víctimes mitjançant la col·laboració institucional

Mesura 4.1.1. Col·laboració interinstitucional

Impulsar la col·laboració amb els organismes responsables de cara a afavorir l'acreditació de la identitat de les víctimes de tràfic estrangeres que no tenen passaport, facilitant de manera provisional, però immediata, una cèdula d'inscripció atesa l'excepcionalitat de la situació, mentre es realitzen els tràmits per a obtenir la documentació del país d'origen.

Responsables: Generalitat Valenciana en col·laboració amb la Delegació del Govern en la Comunitat Valenciana.

Indicadors:

IM 4.1.1.1. Nombre de protocols d'actuació firmats pels organismes responsables

IM 4.1.1.2. Nombre de reunions de coordinació mantingudes anualment

IM 4.1.1.3. Nombre de cèdules d'inscripció provisionals expedides a víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual

Mesura 4.1.2. Coordinació dels serveis d'atenció primària de caràcter bàsic i la Xarxa Labora per a Dones

Donar suport a la coordinació amb els serveis d'atenció primària de caràcter bàsic i la Xarxa Labora de cara a garantir la gestió d'ajudes econòmiques, sol·licituds de vivenda pública, accés a la formació i a l'ocupació.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona, serveis d'atenció primària de caràcter bàsic, FVMP, Labora i EVHA.

Indicadors:

IM 4.1.2.1. Nombre de municipis amb serveis socials coordinats específicament en matèria de tràfic amb finalitats d'exploració sexual

IM 4.1.2.2. Nombre d'unitats Labora per a dones implicades en l'atenció i inserció de víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual

IM 4.1.2.3. Nombre d'itineraris sociolaborals activats per a dones víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual en coordinació amb estos servicis

Mesura 4.1.3. Sistema d'informació compartit

Creació d'una base de dades segura, interoperable i amb garantia de protecció de dades, que permeta als diferents actors implicats compartir informació clau per a la detecció i el seguiment de casos.

Responsables: Direcció General de Tecnologies de la Informació, delegat de protecció de dades, Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona i òrgans/entitats autoritzats.

Indicadors:

IM 4.1.3.1. Implementació i grau d'execució d'un programa informàtic específic

IM 4.1.3.2. Nombre d'institucions / organismes amb accés al sistema d'informació compartida

IM 4.1.3.3. Nombre de casos de tràfic amb finalitats d'explotació sexual introduïts en el sistema d'informació compartida

EIX V: PERSECUCIÓ DEL DELICTE

OBJECTIU 5.1. Millora de la coordinació en la persecució del delicte

Mesura 5.1.1. Creació de mecanismes de coordinació i seguiment entre les fiscalies i l'Administració autònoma

Impuls de la creació de mecanismes de coordinació i seguiment entre les fiscalies provincials, d'estrangeria i menors, i les entitats autònòmiques de protecció de menors en els supòsits en els quals els menors tutelats víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual es troben incursos en procediments penals com a testimonis protegits.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona, conselleria amb competència en matèria de justícia, Fiscalia i entitats socials.

Indicadors:

IM 5.1.1.1. Nombre de reunions de coordinació mantingudes entre Fiscalia i Generalitat en l'any

IM 5.1.1.2. Nombre de mecanismes formals de cooperació creats

IM 5.1.1.3. Nombre de menors víctimes de tràfic incursos en procediments penals com a testimonis gestionats amb intervenció coordinada entre institucions

EIX VI: GOVERNANÇA I AVALUACIÓ

OBJECTIU 6.1. Impuls de la coordinació i el seguiment en matèria de tràfic amb finalitats d'explotació sexual

Mesura 6.1.1. Comissió Interdepartamental de Seguiment

Conformació d'una comissió amb representants de les diferents conselleries implicades, encarregada de coordinar, supervisar i implementar l'estratègia.

Responsables: Conselleries amb competència en matèria de violència sobre la dona, servicis socials, educació, justícia i interior.

Indicadors:

IM 6.1.1.1. Nombre de departaments i organismes públics amb representació en la Comissió

IM 6.1.1.2. Nombre de sessions celebrades anualment

IM 6.1.1.3. Nombre d'acords, resolucions o recomanacions adoptades

Mesura 6.1.2. Publicació anual d'informes de seguiment

Edició i publicació anual d'un informe que arreplegue els avanços, els obstacles i les recomanacions, per a garantir transparència i rendició de comptes davant la ciutadania.

Responsables: Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona i Observatori Autòmic sobre el Tràfic amb Finalitats d'Explotació Sexual.

Indicadors:

IM 6.1.2.1. Nombre d'informes anuals publicats des de l'entrada en vigor de l'estratègia

IM 6.1.2.2. Nombre de departaments, entitats i associacions que aporten dades contingudes en els informes

IM 6.1.2.3. Nombre de recomanacions i conclusions existents en cada informe

ACTUACIONS DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ

L'avaluació es realitzarà considerant els criteris següents:

1- El grau d'execució de les mesures previstes.

2- La identificació de les dificultats que hagen pogut sorgir en la seua execució.

3- La proposta de millores per a, si és el cas, incloure-les en l'estratègia.

4- L'anàlisi dels resultats aconseguits amb les mesures en relació amb la consecució dels objectius proposats.

Tenint en compte el que s'ha dit anteriorment, es duran a terme informes anuals de seguiment, informe d'avaluació de terme mitjà i informe final, amb el propòsit d'analitzar en quina mesura s'aconsegueixen els indicadors en cada un dels anys i, de manera més global, les conseqüències de l'execució de l'estratègia.

El Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona serà l'òrgan responsable del seguiment de l'estratègia, a través de la Comissió Interdepartamental, previ estudi a través del grup de treball de caràcter tècnic, creat per al seguiment de l'Estratègia valenciana contra el tràfic 2026-2027.

CAUTION

CA

ESTUDI ECONÒMIC

Per a l'execució de l'Estratègia per a la lluita contra el tràfic de dones i xiquetes amb finalitats d'explotació sexual en la Comunitat Valenciana s'ha estimat un cost pressupostari de 5.931.633,48 d'euros, distribuïts entre els sis eixos previstos que inclouen els objectius a aconseguir i les mesures a realitzar.

En este s'ha inclòs el cost de l'avaluació de l'estratègia que permetrà determinar el grau de consecució d'esta.

ESTRATÈGIA PER A LA LLUITA CONTRA EL TRÀFIC DE DONES I XIQUETES AMB FINALITATS D'EXPLOTACIÓ SEXUAL EN LA COMUNITAT VALENCIANA 2026-2027

GASTO PER EIXOS I ANUALITATS

EIXOS	2026	2027	TOTAL PERÍODE 2026-2027
EIX 1	177.000,00 €	180.000,00 €	357.000,00 €
EIX 2	2.853.386,02 €	2.617.247,46 €	5.470.633,54€
EIX 3	32.000,00 €	36.000,00 €	68.000,00 €
EIX 4	0,00 €	0,00 €	0,00 €
EIX 5	0,00 €	0,00 €	0,00 €
EIX 6	0,00 €	0,00 €	0,00 €
COST. AVALUACIÓ ESTRATÈGIA	18.000,00 €	18.000,00 €	36.000,00 €
TOTAL	3.080.386,02 €	2.851.247,46 €	5.931.633,48 €

Cal destacar que la previsió pressupostària exposada té caràcter estimatiu i no vinculant, atés el moment actual en el qual es troba la Comunitat Valenciana.

L'infrafinançament que patix la Comunitat Valenciana, a conseqüència de la falta de modificació del model de finançament autonòmic, determina la necessitat d'un esforç fiscal més gran per part d'esta Comunitat respecte de les restants autonomies.

La falta d'un fons transitori fins que es reforme l'actual sistema de finançament autonòmic determina la carència de més de 1.700 milions d'euros anuals de mitjana.

En virtut del que s'ha exposat i a falta d'una reforma del Sistema de Finançament Autonòmic, i mentres no existisca un fons transitori d'anivellament, seran les lleis de pressupostos anuals les que determinen els recursos efectivament disponibles per a cada exercici durant el període de vigència de l'estratègia.

QUADRO RESUM

EIX I: PREVENCIÓ, FORMACIÓ I SENSIBILITZACIÓ SOCIAL

OBJECTIUS

OBJECTIU 1.1. Disminuir els factors de risc i augmentar la consciència social sobre el tràfic a dones i xiquetes amb finalitats d'exploració sexual

MESURES

Mesura 1.1.1. Campanyes de sensibilització dirigides a la ciutadania.

Mesura 1.1.2. Formació en centres educatius en matèria de violència sobre la dona, especialment respecte del tràfic amb finalitats d'exploració sexual.

Mesura 1.1.3. Inclusió de continguts sobre tràfic i exploració sexual en plans d'estudi.

Mesura 1.1.4. Desvincular l'oci de la prostitució.

Mesura 1.1.5. Col·laboració amb mitjans de comunicació.

Mesura 1.1.6. Inclusió en IRPF.

INDICADORS

IM1.1.1.1. Nombre de campanyes de sensibilització realitzades.

IM1.1.1.2. Nombre de persones a les quals s'ha arribat amb les campanyes.

IM1.1.1.3. Nombre de canals i suports utilitzats.

ORGANISMES RESPONSABLES / COL·LABORADORS

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Mitjans de comunicació públics i privats

IM1.1.2.1. Nombre d'activitats formatives realitzades.

IM1.1.2.2. Nombre d'estudiants participants.

IM1.1.2.3. Nombre total de centres educatius participants.

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Conselleria amb competències en educació

IM1.1.3.1. Nombre d'assignatures o àrees curriculars que incorporen estos continguts.

IM1.1.3.2. Nombre de nivells educatius en els quals s'ha inclòs contingut específic sobre tràfic i explotació sexual.

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Conselleria amb competències en educació
- Persones expertes acadèmiques
- Organitzacions experimentades

IM1.1.4.1. Nombre d'entitats, locals o esdeveniments d'oci adherits a codis ètics que rebutgen pràctiques vinculades amb la prostitució.

IM1.1.4.2. Nombre de col·laboracions institucionals amb sectors estratègics.

IM1.1.4.3. Nombre d'activitats o programes alternatius d'oci saludable i igualitari promogut per la Generalitat Valenciana.

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Federació d'Oci i Turisme de la Comunitat Valenciana

IM1.1.5.1. Nombre d'acords o accions de col·laboració amb mitjans de comunicació.

IM1.1.5.2. Nombre de continguts informatius o campanyes emeses en mitjans sobre tràfic amb finalitats d'explotació sexual.

IM1.1.5.3. Nombre de mitjans que disposen de codis deontològics o protocols específics sobre l'abordatge del tràfic.

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Mitjans de comunicació públics i privats
- Consell Audiovisual de la Comunitat Valenciana

IM1.1.6.1. Nombre de convocatòries d'IRPF que inclouen esta línia.

IM1.1.6.2. Nombre d'entitats que han sol·licitat finançament per a projectes vinculats a la lluita contra el tràfic amb finalitats d'explotació sexual.

IM1.1.6.3. Import econòmic total assignat a projectes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual en el marc de l'IRPF.

- Conselleria amb competència en matèria de violència sobre la dona

OBJECTIUS

OBJECTIU 1.1. Disminuir els factors de risc i augmentar la consciència social sobre el tràfic a dones i xiquetes amb finalitats d'exploració sexual

MESURES

Mesura 1.1.7. Realització, recopilació i difusió d'estadístiques, estudis i investigacions.

OBJECTIU 1.2. Millorar la capacitat i/o formació d'actors i professionals (de la salut, dels serveis socials, personal d'atenció al públic, FCS, etc.) que poden trobar-se amb una possible víctima de tràfic per a conèixer processos d'actuació i derivació, especialment les dones i menors, per la seua condició d'especial vulnerabilitat.

Mesura 1.2.1. Formació Permanent del Professorat.

Mesura 1.2.2. Accions de formació en l'àmbit universitari i de formació professional

---

Mesura 1.2.3. Formació obligatòria per a actors clau.

INDICADORS

IM1.1.7.1. Nombre d'informes estadístics elaborats anualment.

IM1.1.7.2. Nombre de bases de dades o sistemes d'informació creats.

IM1.1.7.3. Nombre d'estudis i investigacions realitzats sobre tràfic amb finalitats d'exploració sexual.

IM1.1.7.4. Nombre d'estudis, memòries o publicacions oficials difoses de manera pública.

ORGANISMES RESPONSABLES / COL·LABORADORS

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona Entitats especialitzades
- Comunitat universitària

IM1.2.1.1. Nombre d'accions formatives dirigides a professorat sobre tràfic i explotació sexual.

IM1.2.1.2. Quantitat de personal docent participant en activitats formatives sobre tràfic amb finalitats d'exploració sexual.

IM1.2.1.3. Nombre de centres educatius amb almenys un docent amb formació en el tràfic amb finalitats d'exploració sexual.

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Conselleria amb competències en educació
- Federacions educatives
- Persones expertes acadèmiques
- Organitzacions experimentades

IM1.2.2.1. Nombre d'universitats i cicles de Formació Professional que inclouen accions formatives en la seua programació anual.

IM1.2.2.2. Nombre d'estudiants participants en accions formatives.

IM1.2.2.3. Nombre d'activitats formatives en universitats valencianes i cicles de Formació Professional sobre el tràfic amb finalitats d'exploració sexual.

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Conselleria amb competències en universitats
- Conselleria amb competències en formació professional
- Persones expertes acadèmiques
- Organitzacions experimentades

IM1.2.3.1. Nombre de professionals formats i desagregats per sector.

IM1.2.3.2. Nombre de materials formatius específics elaborats.

IM1.2.3.3. Nombre d'entitats i institucions que compten amb formació obligatòria en matèria de tràfic amb finalitats d'exploració sexual prevista en la seua normativa interna.

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Institut Valencià d'Administració Pública
- Escola Valenciana d'Estudis per a la Salut
- Conselleria amb competència en matèria de justícia
- Inspecció de Treball i Seguretat Social
- Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat
- Policia Local i Col·legi d'Advocats
- Federació Valenciana de Municipis i Províncies
- Diputacions provincials

EIX II: REFORÇAR LA DETECCIÓ, PROTECCIÓ I ASSISTÈNCIA INTEGRAL A LES VÍCTIMES DE TRÀFIC DE SERS HUMANS AMB FINALITATS D'EXPLOTACIÓ SEXUAL.

OBJECTIUS

OBJECTIU 2.1. Millorar la capacitat institucional per a detectar de manera primerenca les víctimes de tràfic i explotació sexual.

MESURES

Mesura 2.1.1. Protocols d'actuació i coordinació.

Mesura 2.1.2. Reforç de mecanismes de detecció en contextos de risc.

Mesura 2.1.3. Creació d'un observatori autonòmic sobre tràfic amb finalitats d'explotació sexual.

OBJECTIU 2.2. Protecció i atenció integral gratuïta a les víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual.

Mesura 2.2.1. Reforç de recursos residencials específics.

Mesura 2.2.2. Atenció psicològica especialitzada.

INDICADORS

IM 2.1.1.1. Nombre de protocols d'actuació elaborats i aprovats.

IM 2.1.1.2. Nombre de reunions de coordinació entre institucions realitzades per al disseny i seguiment dels protocols.

IM 2.1.1.3. Nombre d'institucions, entitats i organismes adherits als protocols.

ORGANISMES RESPONSABLES / COL-LABORADORS

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Forces i Cossos de Seguretat
- Servicis Socials municipals
- Inspecció de Treball
- Conselleria amb competència en matèria de sanitat
- Fiscalia d'Estrangeria
- Fiscalia del Menor
- Entitats especialitzades amb experiència acreditada en l'atenció integral a víctimes de tràfic

IM 2.1.2.1. Nombre d'intervencions específiques desenrotllades en contextos de risc.

IM 2.1.2.2. Nombre de professionals adherits a tasques de detecció.

IM 2.1.2.3. Nombre d'unitats itinerants desplegades per a la detecció de situacions de risc.

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- ONG especialitzades

IM 2.1.3.1. Creació formal de l'observatori.

IM 2.1.3.2. Nombre de documents i informes elaborats per l'observatori.

IM 2.1.3.3. Nombre de reunions realitzades per l'observatori.

- Generalitat Valenciana
- Entitats del tercer sector

IM 2.2.1.1. Nombre total de recursos residencials específics existents en la Comunitat Valenciana.

IM 2.2.1.2. Nombre de places residencials específiques per a víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual.

IM 2.2.1.3. Nivell d'ocupació mitjana dels recursos residencials disponibles.

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Entitats socials

IM 2.2.2.1. Nombre de víctimes que han accedit al servei d'atenció psicològica especialitzada.

IM 2.2.2.2. Nombre de professionals titulats en psicologia especialistes en atenció a víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual.

IM 2.2.2.3. Nombre de professionals formats anualment en trauma complex i violència sexual relacionada amb el tràfic.

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Conselleria amb competències en matèria de sanitat

OBJECTIUS

OBJECTIU 2.2. Protecció i atenció integral gratuïta a les víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual.

MESURES

Mesura 2.2.3. Assistència jurídica integral i especialitzada.

Mesura 2.2.4. Programa d'inserció sociolaboral.

Mesura 2.2.5. Elaboració del catàleg de drets.

Mesura 2.2.6. Foment de la mediació.

INDICADORS

IM 2.2.3.1. Nombre de víctimes que han accedit al servei d'assistència jurídica gratuïta.

IM 2.2.3.2. Percentatge de víctimes identificades que han rebut assistència legal.

IM 2.2.3.3. Nombre de professionals especialitzats en tràfic en el torn d'ofici.

IM 2.2.4.1. Nombre de víctimes que han accedit a un programa d'inserció sociolaboral.

IM 2.2.4.2. Nombre d'insercions laborals efectives.

IM 2.2.4.3. Nombre de víctimes beneficiàries d'ajudes per al foment del lloguer o accés a vivendes.

IM 2.2.4.4. Nombre de víctimes beneficiàries de la renda mínima.

IM 2.2.5.1. Existència d'un catàleg de drets en versió oficial publicada.

IM 2.2.5.2. Nombre d'edicions o elaboracions actualitzades del catàleg.

IM 2.2.5.3. Nombre de víctimes a les quals s'ha entregat el catàleg en el moment de la seua intervenció.

IM 2.2.6.1. Nombre de persones mediadores amb formació específica en tràfic amb finalitats d'explotació sexual.

IM 2.2.6.2. Nombre d'actuacions de mediació efectuades en el marc de l'atenció a les víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual.

IM 2.2.6.3. Percentatge de víctimes ateses que han disposat de suport de mediació.

ORGANISMES RESPONSABLES / COL·LABORADORS

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Col·legi d'Advocats
- Conselleria amb competència en matèria de justícia
- Entitats col·laboradores

- Conselleria amb competència en matèria de violència sobre la dona
- Conselleria amb competència en matèria de vivenda
- Conselleria amb competència en matèria de servicis socials
- Labora i EVHA
- Entitats del tercer sector

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Conselleria amb competències en matèria d'educació
- Conselleria amb competències en matèria de justícia

OBJECTIUS

OBJECTIU 2.3. Protecció integral i específica a menors víctimes de tràfic, interès superior de les persones menors d'edat.

MESURES

Mesura 2.3.1. Protocols d'actuació i coordinació.

Mesura 2.3.2.
Establiment de places especialitzades.

Mesura 2.3.3. Programa d'inserció sociolaboral de menors amb edat legal per a treballar

INDICADORS

IM 2.3.1.1. Existència i publicació oficial d'un protocol específic per a l'actuació en el cas de menors víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual.

IM 2.3.1.2. Nombre de professionals formats per a l'ús del protocol.

IM 2.3.1.3. Nombre d'intervencions amb menors víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual en les quals s'ha aplicat el protocol.

IM 2.3.2.1. Nombre total de places residencials específiques disponibles per a menors víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual.

IM 2.3.2.2. Nombre de places ocupades anualment per menors identificades com a víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual.

IM 2.3.2.3. Nombre de places creades o ampliadess des de la implementació de l'estratègia.

IM 2.3.3.1. Nombre de menors víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual que han accedit a un programa d'inserció sociolaboral.

IM 2.3.4.2. Nombre de contractacions efectuades.

IM 2.3.4.3. Nombre de convenis de col·laboració firmats amb empreses o organismes.

ORGANISMES RESPONSABLES / COL·LABORADORS

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Forces i Cossos de Seguretat
- Servicis Socials municipals
- Inspecció de Treball
- Conselleria amb competència en matèria de sanitat i Fiscalia d'Estrangeria i Fiscalia del Menor
- Entitats especialitzades amb experiència acreditada en l'atenció integral a víctimes de tràfic

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Entitats especialitzades amb experiència acreditada en l'atenció integral a menors víctimes de tràfic

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Labora
- Conselleria amb competència en matèria de família i infància
- Entitats del tercer sector

EIX III: COOPERACIÓ INTERNACIONAL.

OBJECTIUS

OBJECTIU 3.1. Prevenir el tràfic amb finalitats d'exploració sexual en origen mitjançant la cooperació amb països de procedència, promovent el desenvolupament inclusiu, la protecció de drets i oportunitats que reduïsquen la vulnerabilitat.

MESURES

Mesura 3.1.1. Creació de xarxa d'ajuntaments contra el tràfic amb finalitats d'exploració sexual.

Mesura 3.1.2. Mapificació d'entitats, organitzacions i actors comunitaris en matèria de tràfic amb finalitats d'exploració sexual.

Mesura 3.1.3. Suport a programes d'inclusió de víctimes d'exploració sexual en els principals contextos d'origen.

OBJECTIU 3.2. Reforçar i potenciar les vies de comunicació i col·laboració, així com l'intercanvi d'informació rellevant i estratègica amb els principals països d'origen, trànsit i destinació per a lluitar contra el tràfic amb finalitats d'exploració sexual, i en concret la captació i el trasllat en origen. Comunicació amb el cos consular i representació d'ambaixades.

Mesura 3.2.1. Coordinació i col·laboració amb països d'origen de víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual.

Mesura 3.2.2. Cooperació amb institucions per a la reintegració de víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual retornades.

INDICADORS

IM 3.1.1.1. Nombre d'ajuntaments valencians adherits formalment a la xarxa.

IM 3.1.1.2. Nombre de municipis de països d'origen vinculats a la xarxa a través de convenis de cooperació.

IM 3.1.1.3. Nombre de projectes impulsats en origen amb suport municipal valencià.

IM 3.1.2.1. Nombre de països d'origen en els quals s'ha realitzat la mapificació.

IM 3.1.2.2. Nombre total d'actors identificats.

IM 3.1.2.3. Nombre de mapificacions completades per país o territori.

IM 3.1.3.1. Nombre de programes d'inclusió finançats o cofinançats en països d'origen.

IM 3.1.3.2. Nombre de dones beneficiàries que accedixen a formació o ocupació.

IM 3.1.3.3. Nombre de víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual ateses en el marc d'estos programes.

IM 3.2.1.1. Nombre de països d'origen amb els quals s'ha establert una cooperació activa.

IM 3.2.1.2. Nombre de programes o projectes conjunts implementats en el marc de la cooperació.

IM 3.2.1.3. Nombre de reunions realitzades amb els països d'origen.

IM 3.2.2.1. Nombre d'acords o convenis establits amb institucions en països d'origen per a la reintegració.

IM 3.2.2.2. Nombre de víctimes retornades beneficiàries de programes de reintegració secundats des de la Comunitat Valenciana.

IM 3.2.2.3. Nombre de víctimes retornades amb seguiment i coordinació entre el país d'origen i de destinació.

ORGANISMES RESPONSABLES / COL-LABORADORS

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- FVMP
- Direcció general competent en matèria de cooperació internacional

- Direcció general competent en matèria de cooperació internacional

- Direcció general competent en matèria de cooperació internacional

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Direcció general amb competències en matèria de diversitat
- Direcció general competent en matèria de cooperació internacional
- Oficines consulars
- Ambaixades

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Direcció general competent en matèria de cooperació internacional

OBJECTIUS

OBJECTIU 3.2. Reforçar i potenciar les vies de comunicació i col·laboració, així com l'intercanvi d'informació rellevant i estratègica amb els principals països d'origen, trànsit i destinació per a lluitar contra el tràfic amb finalitats d'explotació sexual, i en concret la captació i el trasllat en origen. Comunicació amb el cos consular i representació d'ambaixades.

MESURES

Mesura 3.2.3. Implementació de projectes pilot en matèria de tràfic amb finalitats d'explotació sexual en municipis d'origen.

EIX IV: COL·LABORACIÓ I COOPERACIÓ INSTITUCIONAL

OBJECTIU 4.1. Millorar i reforçar l'atenció de les víctimes mitjançant la col·laboració institucional.

Mesura 4.1.1. Col·laboració interinstitucional

Mesura 4.1.2. Coordinació dels servicis d'atenció primària de caràcter bàsic i la Xarxa Labora per a Dones.

Mesura 4.1.3. Sistema d'informació compartit.

INDICADORS

- IM 3.2.3.1. Nombre total de projectes pilot implementats en municipis d'origen.
- IM 3.2.3.2. Nombre de municipis participants.
- IM 3.2.3.3. Nombre de persones beneficiàries directes.

ORGANISMES RESPONSABLES / COL-LABORADORS

- Direcció general competent en matèria de cooperació internacional

- IM 4.1.1.1. Nombre de protocols d'actuació firmats pels organismes responsables.
- IM 4.1.1.2. Nombre de reunions de coordinació mantingudes anualment.
- IM 4.1.1.3. Nombre de cèdules d'inscripció provisionals expedides a víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual.

- Generalitat Valenciana
- Delegació del Govern en la Comunitat Valenciana

- IM 4.1.2.1. Nombre de municipis amb servicis socials coordinats específicament en matèria de tràfic amb finalitats d'exploració sexual.
- IM 4.1.2.2. Nombre d'unitats Labora per a dones implicades en l'atenció i inserció de víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual.
- IM 4.1.2.3. Nombre d'itineraris sociolaborals activats per a dones víctimes de tràfic amb finalitats d'exploració sexual en coordinació amb estos servicis.

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Servicis d'atenció primària de caràcter bàsic
- FVMP
- Labora
- EVHA

- IM 4.1.3.1. Implementació i grau d'execució d'un programa informàtic específic.
- IM 4.1.3.2. Nombre d'institucions/organismes amb accés al sistema d'informació compartida.
- IM 4.1.3.3. Nombre de casos de tràfic amb finalitats d'exploració sexual introduïts en el sistema d'informació compartida.

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Conselleria amb competència en matèria de justícia
- Fiscalia
- Entitats socials

EIX V: PERSECUCIÓ DEL DELICTE

OBJECTIUS

OBJECTIU 5.1. Millora de la coordinació en la persecució del delicte

MESURES

Mesura 5.1.1. Creació de mecanismes de coordinació i seguiment entre les fiscalies i l'Administració autonòmica.

EIX VI: GOVERNANÇA i AVALUACIÓ

OBJECTIU 6.1. Impuls de la coordinació i seguiment en matèria de tràfic amb finalitats d'exploració sexual.

Mesura 6.1.1. Comissió Interdepartamental de Seguiment.

Mesura 6.1.2. Publicació anual d'informes de seguiment.

INDICADORS

IM 5.1.1.1. Nombre de reunions de coordinació mantingudes entre Fiscalia i Generalitat en l'any.

IM 5.1.1.2. Nombre de mecanismes formals de cooperació creats.

IM 5.1.1.3. Nombre de menors víctimes de tràfic incursos en procediments penals com a testimonis gestionats amb intervenció coordinada entre institucions.

ORGANISMES RESPONSABLES / COL-LABORADORS

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Conselleria amb competència en matèria de justícia
- Fiscalia
- Entitats socials

IM 6.1.1.1. Nombre de departaments i organismes públics amb representació en la Comissió.

IM 6.1.1.2. Nombre de sessions celebrades anualment.

IM 6.1.1.3. Nombre d'acords, resolucions o recomanacions adoptades.

- Conselleria amb competència en matèria de violència sobre la dona
- Conselleria amb competència en matèria de servicis socials
- Conselleria amb competència en matèria d'educació
- Conselleria amb competència en matèria de justícia
- Conselleria amb competència en matèria d'interior

IM 6.1.2.1. Nombre d'informes anuals publicats des de l'entrada en vigor de l'estratègia.

IM 6.1.2.2. Nombre de departaments, entitats i associacions que aporten dades contingudes en els informes.

IM 6.1.2.3. Nombre de recomanacions i conclusions existents en cada informe.

- Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
- Observatori Autonòmic sobre el Tràfic amb Finalitats d'Explotació Sexual

ANNEX DE RECURSOS

La Xarxa de la Generalitat d'Assistència Social Integral a les Víctimes de Violència sobre la Dona, dependent del Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona, comprén els servicis d'informació, atenció, emergència, suport i recuperació integral a les dones víctimes de violència i està composta per:

CENTRES DONA

Els Centres Dona són recursos ambulatoris especialitzats en la intervenció en problemàtiques de violència sobre la dona, la qual, de conformitat amb l'article 3 de la Llei 7/2012, de 23 de novembre, integral contra la violència sobre la dona en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, inclou les manifestacions següents: violència física, psicològica, sexual, econòmica, mutilació genital femenina, tràfic de sers humans amb finalitats d'explotació sexual, matrimoni forçat i avortament i esterilització forçada. L'objectiu d'estos centres és oferir una resposta integral a les dones víctimes de violència des d'un enfocament multidisciplinari, abordant la intervenció des dels àmbits psicològic, social i jurídic, tant individualment com grupalment. Els centres situats en les capitals de província presten servicis les 24 hores del dia els 365 dies de l'any.

Cada centre compta amb un equip multidisciplinari format per lletrades, psicòlogues i treballadores socials/educadores socials.

Les principals funcions dels Centres Dona són oferir una atenció integral i continuada a les dones víctimes de violència des de l'àmbit psicològic, social i jurídic; promoure accions que permeten la visibilització del problema amb la finalitat de detectar, assistir i previndre les situacions de maltractament; elaborar informes anuals i estudis específics promovent la investigació sobre qüestions relacionades amb la violència; elaborar i difondre fullets i publicacions sobre matèries que contribueixen a formar, informar, conscienciar i sensibilitzar l'opinió pública sobre el problema de la violència, i realitzar jornades de formació i sensibilització dirigides a professionals de diferents àmbits d'actuació.

Els servicis oferits des d'estos Centres Dona són: atenció telefònica gratuïta, amb horari ininterromput tots els dies de l'any, a través del telèfon 900 588 888, prestada pel personal especialitzat en la matèria; atenció directa individual en situacions de crisi, assessorament o teràpia; intervencions grupals amb dones víctimes de violència i amb els seus fills/filles; intervenció individual amb els fills/filles de dones víctimes de violència, i altres servicis com ho són la gestió d'ingressos en recursos residencials, la coordinació i, si és el cas, derivació a altres recursos, acompanyament, informes, etc.

Quant a la forma d'accés, la dona víctima de violència pot acudir al servicis amb cita concertada, a través del contacte telefònic previ mitjançant la línia 900 588 888, o bé pot personar-se directament en un dels centres en situació de crisi, sola o acompanyada per les forces i cossos de seguretat de l'Estat o per altres servicis o persones del seu entorn sociofamiliar.

CENTRES D'ATENCIÓ INTEGRAL 24 HORES A VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA SEXUAL (CENTRES DE CRISI)

Els Centres de Crisi són un recurs assistencial especialitzat en la prevenció i atenció interdisciplinària en el marc de les violències sexuals. Estan situats en les 3 capitals de província i presten assistència amb una disponibilitat de 24 hores els 365 dies a l'any. Atenen dones víctimes de violència sexual, majors de 14 anys, de la Comunitat valenciana, així com els seus familiars o persones de l'entorn íntim.

Cada centre compta amb un equip multidisciplinari integrat per professionals especialitzades: psicòlogues, treballadores socials i advocades, així com una administrativa.

Oferixen els servicis següents: informació, formació i sensibilització per a l'erradicació de les violències sexuals; atenció integral –presencial, en línia i telefònica– a totes les víctimes de violència sexual, amb independència que hagen interposat denúncia o no, tant si han patit agressions en el passat o en el present. A més, es brinda suport a familiars i persones de l'entorn íntim de la víctima que ho necessiten, acompanyament de les víctimes a institucions (policials, sanitàries, judicials, de servicis socials, etc.) i assistència jurídica especialitzada.

PROGRAMA ALBA

És el recurs ambulatori especialitzat que oferix itineraris de promoció i acompanyament per a assessorar i promoure l'accés a drets de les dones en situació d'explotació sexual en contextos de prostitució i/o tràfic de sers humans amb finalitats d'explotació sexual.

Compta amb un equip multidisciplinari en cada província, format per professionals de treball social, educació social, psicologia, àmbit jurídic, integració social, àmbit administratiu i una auxiliar de mediació que assessora i acompanya l'equip.

Treballen tant en la seu del programa com de manera itinerant amb unitat mòbil, tant per a la prospecció i el contacte amb les usuàries com en el seu acompanyament durant la intervenció.

Programa Alba: té seu a Castelló, València i Alacant. Els seus locals es troben oberts de dilluns a dissabte de 9 a 21 hores, i fora d'eixe horari es pot activar l'atenció urgent en cas necessari a través del telèfon d'atenció contínua dels Centres Dona: 900.580.888.

El Programa Alba oferix els servicis següents: atenció social, intervenció psicològica, assessorament jurídic, unitat mòbil i detecció de víctimes de tràfic, itineraris individualitzats d'inserció laboral, activitats de formació i promoció, i accions de sensibilització i prevenció.

XARXA DE CENTRES RESIDENCIALS

Els recursos residencials compten amb equips multidisciplinaris compostos per psicòlogues, treballadores socials i educadores, que proporcionen un acompanyament i una atenció psicosocial integral, abordant totes les àrees objecte d'intervenció segons les necessitats detectades: àrea documental, psicològica, convivencial, laboral i formativa, sanitària i de menors. La intervenció és guiada per un pla d'atenció individualitzat consensuat entre l'equip i la dona, que anirà revisant-se durant la seua estada.

Els recursos residencials per a dones víctimes de violència dependents del Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona conformen una única xarxa amb diversitat de tipologies:

Centres d'emergències per a dones víctimes de violència: són recursos especialitzats de curta estada, no superior a 45 dies, que ofereixen acolliment immediat a les dones i els menors que les acompanyen.

Centres de recuperació integral per a dones víctimes de violència: són centres especialitzats en l'atenció integral de les dones víctimes de violència i els menors que les acompanyen, que necessiten un allotjament temporal més prolongat, a causa de la greu situació viscuda per la violència que han patit, a la falta de suport familiar i a l'absència de recursos personals. Necessiten un lloc d'acolliment per a recuperar-se de manera integral i salvaguardar així la seua integritat física i/o psíquica.

Vivenda per a dones víctimes de tràfic i prostitució: centre residencial de caràcter convivencial i suport limitat especialitzat en l'atenció integral de dones víctimes d'exploració sexual per tràfic de sers humans i/o prostitució, a soles o acompanyades dels seus fills i filles menors d'edat, amb la finalitat de propiciar que es recuperen de manera integral i salvaguardar la seua integritat física i/o psíquica.

Vivenda d'intervenció per a dones víctimes de violència: centre residencial de caràcter convivencial de suport limitat i parcialment autogestionat, destinat a l'atenció integral de dones víctimes de violència sobre la dona i els seus fills i filles menors d'edat i persones majors en situació de dependència, orientat a la recuperació dels danys que han patit per la violència que han rebut, potenciant els recursos personals per a realitzar un procés d'inserció i autonomia.

Vivendes d'intervenció per a dones víctimes de violència en situació d'especial vulnerabilitat: centres especialitzats en l'atenció integral de dones víctimes de violència sobre la dona, a soles o acompanyades de menors a càrrec seu, que necessiten un allotjament temporal a causa de la seua condició de víctimes de violència, i que presenten especials indicadors de vulnerabilitat per tindre problemàtiques de salut mental o bé d'addiccions, i que, sense ser necessari un recurs especialitzat en estes problemàtiques o mentres es valora i tramita la seua derivació, necessiten un lloc d'acolliment per a eixir de l'entorn de maltractament.

Vivendes per a dones amb autonomia víctimes de violència sobre la dona: són llars de normalització social, en règim parcialment autogestionat, dirigits a dones víctimes de violència que necessiten protecció, amb un nivell d'autonomia personal que els permeta aconseguir la plena normalització social.

ENLLAÇOS I QR DE RECURSOS

[Pla d'informació i difusió de recursos a la disposició de les víctimes de violència sobre la dona.](#)

Recursos a disposición de las
Víctimas de Violencia sobre la
Mujer

Escanea el QR con tu móvil y descarga el
mapa de recursos

GENERALITAT
VALENCIANA
Vicepresidencia Primera y
Conselleria de Vivienda, Empleo,
Juventud e Igualdad

The infographic features a pink background with white and light pink text and graphics. At the top, the title 'Recursos a disposición de las Víctimas de Violencia sobre la Mujer' is centered. Below the title is a large QR code. Underneath the QR code, the instruction 'Escanea el QR con tu móvil y descarga el mapa de recursos' is written. In the bottom right corner, the logo of the Generalitat Valenciana is displayed, along with its name and the departments it oversees: 'Vicepresidencia Primera y Conselleria de Vivienda, Empleo, Juventud e Igualdad'. The background is decorated with faint, stylized outlines of human profiles.

